

Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління
зкладами освіти

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
Партнерство між школою та батьками у новій українській школі

Сані Тімеа Василівна
Студентка IV-го курсу
Освітня програма 013 Початкова освіта
Спеціальність Початкова освіта
Рівень вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена на засіданні кафедри
Протокол № _____ / 202_

Науковий керівник:

Греба Ільдико Золтанівна
старший викладач

Завідувач кафедри :

Біда Олена Анатоліївна
доктор педагогічних наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «__» _____ 202_ року
Протокол № _____ / 202_

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЗУІ
Протокол №2 від „28” лютого 2024 р.
Ф-КДМ-3

**Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II**

**Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління
закладами освіти**

Кваліфікаційна робота

Партнерство між школою та батьками у новій українській школі

Рівень вищої освіти: бакалавр

Виконавець: студентка IV-го курсу

Сані Тімеа Василівна

освітня програма 013 Початкова освіта

спеціальність Початкова освіта

Науковий керівник: **Греба Ільдико Золтанівна**

старший викладач

Рецензент: **Депчинська Іветта Аттілівна**

кандидат педагогічних наук, доцент

Берегове
2024

**Ukrajna Oktatási és Tudományügyi Minisztériuma
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék

**PARTNERSÉG A SZÜLŐK ÉS AZ INTÉZMÉNY KÖZÖTT AZ ÚJ UKRÁN
ISKOLÁBAN**

Szakedolgozat

Készítette: Szanyi Tímea

IV. évfolyamos Tanítói

szakos hallgató

Témavezető: Greba Ildikó

adjunktus

Recenzens: Depcsinszka Ivett

pedagógiai tudományok kandidátusa, docens

Зміст

Вступ.....	6
I. Партнерство між школою та батьками в Новій українській школі.....	8
1.1 Концепція Нової української школи.....	8
1.2 Основи педагогіки партнерства.....	15
1.3 Досвід деяких європейських країн у сфері педагогіки партнерства.....	17
II. Партнерство між школою та батьками.....	19
2.1 Традиційні та інноваційні методи налагодження ефективних партнерських відносин.....	19
2.1.1 Комунікація	19
2.1.1 Залучення батьків до виховного процесу.....	24
III. Досвід педагогіки партнерства на основі дослідження, проведеного серед вчителів і батьків початкових шкіл в Великодобронському ТГ.....	25
3.1 Метод дослідження.....	25
3.2 Гіпотези.....	26
3.3 Презентація результатів.....	26
IV. Забезпечення якості освіти у Великодобронській ліцеї Великодобронської сільської ради.....	40
4.1 Метод дослідження	44
4.2 Гіпотези	45
4.3 Презентація результатів	45
4.3.1 Опитування серед вчителів	45
4.3.2 Опитування серед батьків	52
4.3.3 Опитування серед учнів 4-го класу	56
Висновки.....	59
Список використаної літератури.....	61
Резюме.....	64
Додатки	

Tartalom

Bevezetés.....	6
I.Reformoktatás Ukrajnában..	8
1.1 Az Új Ukrán Iskola koncepciója.....	8
1.2 Partnerségi pedagógia alapjai.....	15
1.3 Néhány európai ország tapasztalata a partnerségi pedagógia terén.....	17
II.Partnerség iskola és szülők között.....	19
2.1 Hatékony partnerségi viszony kialakításának hagyományos és innovatív módszerei.....	19
2.1.1 Kommunikáció	19
2.1.2 A szülők bevonása az oktatás folyamatába.....	24
III. Partnerségi pedagógia tapasztalatai a Nagydobronyi Kistérség alsó tagozatos tanítói és szülői között végzett kutatás alapján.....	25
3.1 A kutatás módszere.....	25
3.2 Hipotézisek.....	26
3.3 Az eredmények bemutatása.....	26
IV. Az oktatás minőségének biztosítása a Nagydobronyi Kistérség Nagydobronyi Líceumában	40
4.1 A kutatás módszere	44
4.2 Hipotézisek	45
4.3 Az eredmények bemutatása	45
4.3.1 Pedagógusok között végzett felmérés	45
4.3.2 Szülők között végzett felmérés	52
4.3.3 4. osztályos tanulók felmérése	56
Összefoglalás.....	59
Felhasznált irodalom.....	61
Rezümé.....	64
Melléklet	

Bevezetés

A tanárok és a szülők kapcsolata azoknak a felnőtteknek az egyenrangú szövetsége, akik egymást kiegészítve felelősen fáradoznak gyermekek és fiatalok, a felnövekvő nemzedék szellemi és testi fejlődésén. Összefogásuk, közös gondolkodásuk és harmonikus együttműködésük fontos tényezője a nevelésnek. Találkozásaik – melyek részben szervezettek (fogadóóra, osztályonként beszámoló értekezlet), másrészt rugalmasan alkalmazkodnak a felek igényeihez – a kölcsönös tájékoztatást és a felmerülő problémák együttes megoldását szolgálják. A család és az iskola közötti érintkezésben kulcsszereplő az osztályfőnök. Az iskola munkájában épít a szülők hathatós közreműködésére, ebben a szülői munkaközösség tölt be döntéshozó és szervező funkciót. Ahhoz, hogy a szülők és az iskola nevelői közötti együttműködés valóban eredményes legyen, kívánatos, hogy:

1. A kapcsolat kölcsönös tiszteletre és bizalomra épüljön;
2. Az érintkezés közöttük legyen elfogadó, nyílt, őszinte, szívélyes, jóindulatú;
3. A tanulóval kapcsolatos problémák esetén legyenek nyitottak egymás érveire, kinek-kinek a feladatából fakadó sajátosságokra, álljanak készen arra, hogy közösen keressék a legjobb megoldást.

Mit is ért a szakirodalom partnerségi pedagógia alatt? A partnerség pedagógiája a pedagógia iránya, amely magában foglalja a humanizmuson és kreativitáson alapuló oktatás és képzés módszereit és technikáit a személy fejlődése érdekében. Alapja a tanár, szülő, diák együttműködése. Legfőbb alapja a közös hang megtalálása, az állandó kommunikáció és kapcsolattartás.

Munkámban szeretném felvázolni a partnerségi pedagógia fontosságát, időszerűségét napjainkban. A munkám négy fő részből áll.

Mivel a partnerségi pedagógia problematikáját az Új Ukrán Iskola koncepciójában szemléljük, ezért a munkám első részében megismertetem az Új Ukrán Iskola koncepciójának legfontosabb elemeit. Ezt követően néhány gondolat erejéig felvázolom a partnerségi pedagógia alapjait, illetve néhány európai ország tapasztalatát a partnerségi pedagógia terén.

A második fő részben a hatékony partnerségi viszony kialakításának hagyományos és innovatív módszereit veszem górcső alá. Az új oktatási és nevelési módszerek mellett ott van a helye a hagyományos jól bevált és működő módszereknek is. Ez jellemzi a jó partneri viszonyt is szülő és pedagógus között. A kommunikáció fontosságára is szentelek egy

alfejezetet, mivel a jó kommunikáció megléte a sikeres együttműködés alapja. Látható eredményeket és előrelépést a partnerségi pedagógiában nem várhatunk, ha nincs meg a kapcsolattartás az oktatás résztvevői között. Ennek fontos részét képezi, hogy a pedagógus bevonja a szülőket az oktatás folyamatába, megtalálva erre a megfelelő módszereket.

A munka *harmadik fejezetében* kap helyet az első kutatás, amit a Nagydobronyi Kistérség alsó tagozatos tanítói és szülői között végeztem, hogy megtudjam, milyen a hozzáállásuk a partnerségi pedagógiához, mint fontos tényezőhöz az oktatás folyamatában.

A kutatás fő tárgya: Partnerség pedagógus és szülők között.

A kutatás célja: megismerni a pedagógusok és a szülők hozzáállását a közös partneri viszonyhoz, kielemezni a kapott eredményeket, levonni a következtetéseket.

A negyedik fejezet a második kutatást tartalmazza, ami a Nagydobronyi Líceumban történt. A partnerségi pedagógia intézményen belüli megvalósulásának fontos eleme, hogy az oktatás-nevelési tevékenységben részt vevő minden személy ki tudja nyilvánítani észrevételeit, véleményét egy-egy aktuális témában. Annak érdekében, hogy az oktatási intézmény megfeleljen a jelen kor oktatási-nevelési tevékenység elé állított követelményeknek, megteremtse versenyképességi lehetőségeit, illetve magasabb szintre emelje az oktatás színvonalát, az intézmény vezetősége úgy döntött, hogy kialakítja az oktatás minőségét biztosító belső rendszerét Ukrajna Állami Oktatási Minőségügyi Szolgálatának ajánlásai alapján. Az oktatási tevékenység minőségének önértékelési irányvonalait alkalmazva az intézményben a 2023/2024-es tanévben felmérést végeznek az oktatás-nevelési folyamat értékelési rendszeréről. Kutatásunk ehhez a felméréshez kapcsolódva kérdezi meg az alsó tagozatos tanítókat, szülőket és a 4. osztályos tanulókat a témában.

A kutatás célja: az oktatás-nevelési folyamatban részt vevő személyek közötti közvélemény kutatás a Nagydobronyi Líceum értékelési rendszerével kapcsolatban.

Partnerség az intézmény és a szülők között az új ukrán iskolában

I. Reformoktatás Ukrajnában

Az élet minden területét átszövi a folyamatos változás, a technológia révén szinte mindenről azonnal értesülünk és újabb és újabb igényeket generálunk magunknak. Felgyorsult világunk egyre nagyobb kihívást állít társadalmunk elé. Ezzel az intenzív, ingergazdag, gyorsuló világgal versenyeznek az iskolák és a pedagógusok. A 21. században az ismeretközlésre épülő egyentanítás, vagyis az egyféle tananyag, egyféle számonkérés nem tartható. (Szabó Zsófia, Neuroharmónia) Az oktatási rendszerek hatalmas átalakuláson mentek keresztül a 20. század második felében, és ez a folyamat még ma is épp oly aktuális, nem ért véget ma sem. Minden generáció számára új feladat, hogy a következő generációnak megfelelően adja át azokat az értékeket, normákat és szabályokat, amik az emberi életvitel megőrzéséhez illetve fejlődéséhez szükségesek. A generációk közötti különbségek, a társadalmak elé állított hatalmas kihívások az oktatás folyamatos reformját, fejlődési szükségességét vonja maga után.

1.1 Az Új Ukrán Iskola koncepciója

Az oktatási rendszer újításának szükségességét látták meg hazánkban, Ukrajnában is, és az oktatási rendszer radikális reformját tüzték ki maguk elé az oktatással foglalkozó szakemberek a 2010-es években. Az akkori kormány 2016 december 14-én elfogadta az általános középfokú oktatás teljes reformjára épülő koncepciót, az „Új Ukrán Iskola” elnevezésű koncepciót a 2029-ig tartó időszakra. A Koncepció megvalósítása megteremti a feltételeket az általános középfokú oktatás reformjához, figyelembe véve a világ vezető országainak tapasztalatait. Az általános középfokú oktatás új tartalmi szabványai kerülnek kidolgozásra, amelyek a kompetencia- és a személyiségközpontú tanulási szemléleten alapulnak. Fontos helyet kap a tanulók életkori sajátosságai, pszichofizikai fejlődésük figyelembevétele. Olyan készségek elsajátítására teszik a hangsúlyt, melyek a szakmai- és társadalmi tevékenységben, személyes életben való sikeres önmegvalósításhoz szükségesek.

A fő cél az, hogy egy olyan iskolarendszert hozzanak létre, ahol kellemes lesz tanulni, és amely nem csak tudást ad a tanulóknak, hanem azon képességek és készségek elsajátítását és fejlesztését, amely a megszerzett tudást eredményesen tudja alkalmazni az életben. Megváltozik a tanulási szemlélet és az oktatás tartalma, így a NUS fő feladata olyan innovátorok és polgárok nevelése, akik tudnak felelős döntéseket hozni, betartják az emberi jogokat és hasznos polgárai lesznek a társadalomnak. (Decentralizáció honlapja, 2016).

Teljes átállás történik egy 12 éves középiskolai oktatásra, amelynek hároméves szakosított iskolája akadémiai vagy szakmai irányultságú lesz. A reform keretében minden iskola jogosult lesz saját program kidolgozására és megvalósítására. A Konceptió előírja a pedagógusok személyes és szakmai fejlődését is, tanulmányi szabadságot és anyagi ösztönzést biztosítva számukra.

2017 szeptemberében elfogadták Ukrajna „Az oktatásról szóló törvényét”, 2018 februárjában pedig az alapfokú oktatás új szabványát. (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:2). A 2017/2018-as tanévben az NUS koncepcióját 100 ukrain iskolában tesztelték. A kísérletben résztvevő szülők és pedagógusok pozitív véleménye alapján a következő, azaz a 2018/2019-es tanévben már minden alapfokú iskolában az új koncepció alapján kezdték meg az oktatást az első osztályosok. Ezt megelőzően az érintett osztályok pedagógusai felkészítő tanfolyamokon vettek részt, hogy megismerkedjenek és elsajátítsák az új program feléjük támasztott elvárásait, az új oktatási módszereket. A további években minden alsó tagozaton tanító pedagógus részt vett ezeken a tanfolyamokon. A program nagy pozitívuma, hogy teljes körűen felszerelték a programba évenként bekapcsolódó osztályokat új modern bútorzattal, taneszközökkel és információs eszközökkel egyaránt. (Bibik, 2018).

„A gyermek teste nem fogad be többet, mint amennyit a természet adott korához. A reform jelentős változást hoz a középiskola szerkezetében az egyes korosztályok gyermekeinek testi, pszichés és szellemi adottságainak figyelembevétele érdekében. Ezért a teljes általános közép fokú oktatás teljes időtartama 12 évre nő. (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:22).

Az új oktatási alaptörvény az oktatás három szintjét irányozza elő:

- alapfokú oktatás – időtartam 4 év
- gimnáziumban szerzett általános közép fokú oktatás – időtartam 5 év
- líceumban vagy szakképzési intézményben szerzett szakirányú közép fokú végzettség – időtartam 3 év

Kidolgozásra került az általános iskola 1-4. évfolyamának állami szabványa. Az állami szabvány az oktatási intézmények által kidolgozott általános iskolai tantervek alapjául szolgál. Kötelező követelményeket ír elő a kötelező tanulási eredményekre, a tantervi kompetenciákra vonatkozóan. a kötelező tanulmányi eredmények követelményeit a kulcskompetenciákon alapuló alapképzés figyelembevételével alakítják ki. Az állami szabvány 11 kulcskompetenciát határoz meg, melyek (Decentralizáció honlapja, 2016):

1. Az államnyelv szabad használata
2. Anyanyelvi és idegen nyelvi kompetencia
3. Matematikai kompetencia
4. Tudományos és műszaki kompetencia
5. Innovatív kompetencia
6. Környezetvédelmi kompetencia
7. Digitális kompetencia
8. Az egész életen át tartó tanulás kompetenciája
9. Szociális (polgári és történelmi) kompetencia
10. Kulturális kompetencia
11. Vállalkozói és pénzügyi kompetencia

A kompetencia kifejezés alkalmasságot jelent. A pedagógiai kompetencia olyan készségek összessége, amelyek lehetővé teszik, hogy valaki egy adott területen megoldjon egy problémát, beleértve a problémamegoldó képesség alkalmazására való hajlandóságot is. A kompetencia alapú tanulásnak az a célja, hogy a mindennapi életben alkalmazható, hasznosítható tudást adjunk gyermekeinknek. (Bibik, 2017)

Minden kompetenciában közősek a következő készségek:

- olvasási képesség és az olvasottak megértése
- véleménynyilvánítás képessége szóban és írásban
- kritikus gondolkodás
- az álláspont logikus igazolásának képessége
- kezdeményezés
- létrehozás
- képesség a problémák megoldására, a kockázatok felmérésére és döntéshozatalra
- az érzelmek konstruktív kezelésének képessége
- érzelmi intelligencia használata
- csapatban való munkavégzés képessége

A kulcskompetenciák és keresztirányú készségek olyan vásznat hoznak létre, amely a tanuló – mint személy, állampolgár és szakember – sikeres önmegvalósításának alapja. (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma, 2016:12).

Az Új Ukrán Iskola prioritásai között szerepel a tudás öröme, mint a gyermek személyiségfejlődésének meghatározó tényezője. ezért a tanulásnak személyiségközpontúnak

kell lennie, kompetencia, kommunikáció, tevékenységi megközelítéseken kell alapulnia integrált tantárgyi alapon.

A NUS fő előnyei (Új iskola, az oktatási lehetőségek tere, 2022:9)

1. Érzelmi intelligencia, és kritikai gondolkozás fejlesztése
2. Kommunikatív kompetencia kialakítása
3. A gyermek szocializációja
4. Adaptációs és játéktevékenység
5. A tanár részéről nincs tekintélyelvű nyomás
6. A tanárhoz, mint partnerhez való viszony kialakítása
7. A szabadság és a fegyelem harmonikusan ötvöződik
8. Csapatmunka képessége
9. Barátságos környezet és egyéb előnyök

A tanárok és a szülők is említik azt az előnyt, hogy a gyerekek megtanulnak csapatban gondolkodni és alkotni, felelősséget vállalni. A tanároknak nem kell szigorúan követniük a programot, időzhetnek többet ott, ahol nehezebben megy a tananyag elsajátítása, szabadságot élvezhetnek abban is, melyik tankönyvet, tanulási módszert válasszák. (Beh, 2018)

Ezen felül a tanulók a tények és fogalmak memorizálása helyett képességeket és kompetenciákat sajátítanak el, ezek meghatározzák a személy sikeres szocializációját, azaz, amelyekre az ukrán iskolát végzett hallgatóinak szüksége lesz a szakmai és magánéletben.

Pedagógus kompetenciák

Beszéltünk a tanulók kompetenciáiról, mint kulcsfontosságú tényezőkről a sikeres személyiség kifejlődéséhez. Most eljött az ideje, hogy megvizsgáljuk, milyen kulcskompetenciákra van szüksége a pedagógusnak ahhoz, hogy magas színvonalon tudja elsajátítani és végezni szakmai tevékenységét, illetve alkalmazni tudja már megszerzett tudását, készségeit, képességeit.

A pedagógus szakmai kompetenciája – ez az ő személyes tulajdonságainak az összessége, általános műveltségi és képzettségi ismeretek, készségek, szakmai módszerek elsajátítása, melyeknek a pedagógiai tevékenységben való harmonikus integrálása az optimális eredményt adja. Nézzük meg: milyen tulajdonságokra van szükség egy személy számára bármilyen szakmai tevékenységben?

J. Raven, a „Kompetencia a modern társadalomban” című könyv szerzője az elvégzett kutatások alapján a következőképpen válaszolt erre a kérdésre:

- az önálló munkavégzés képessége állandó irányítás nélkül;
- saját kezdeményezésű felelősségvállalás képessége;
- a kezdeményezés képessége anélkül, hogy másoktól megkérdezné, meg kell-e tenni;
- hajlandóság észrevenni a problémákat és keresni a megoldási módokat;
- képesség új helyzetek elemzésére és a meglévő ismeretek alkalmazására az ilyen elemzésekhez;
- másokkal való boldogulás képessége;
- bármilyen tudás saját kezdeményezésű alkalmazásának képessége;
- józan ítélőképességen alapuló döntések meghozatalának képessége.

V. Adolf szerint hozzáértő tanár az a szakember, aki alapos ismeretekkel rendelkezik az iskolai tanterv bármely tárgyában.

V. Bondar úgy véli, hogy a hozzáértő tanár úgy szervezi meg a pedagógiai tevékenységet, hogy az a megvalósult eredmény elérésére irányuljon.

M. Kolomiets ezt a fogalmat olyan ismeretek, képességek és készségek összességének tekinti, amelyek szükségesek a nevelési és személyiségfejlesztési funkciók sikeres ellátásához. A tudósok munkáinak elemzése alapján a pedagógus szakmai kompetencia alábbi kulcselemeit azonosítottuk:

1. Információs kompetencia. Feltételezi az információs technológiák birtoklását, a különféle típusú információk feldolgozásának képességét.

2. A kommunikációs kompetencia – készség a kommunikációba teremtésre, világos, egyenes, korlátok nélküli kommunikációra. Ezek a készségek segítenek megérteni másokat (diákokat, tanárokat, szülőket stb.).

3. A produktív kompetencia - a munkavégzés, az eredmény elérése, a felelős döntéshozatal képessége. A tanár kulcskompetenciái között a tudósok többsége az első helyre sorolta a produktív kompetenciát.

4. *Az autonómizációs kompetencia* - az önfejlesztésre, kreativitásra, önrendelkezésre, önképzésre, versenyképességre irányuló képesség. Hiszen a tanár az elsősorban mindent maga tanul, örök tanuló.

5. *Az erkölcsi kompetencia* – hajlandóság, képesség és igény a hagyományos erkölcsi normák szerint élni.

6. *A pszichológiai kompetencia* - a tanulás pszichológiai eszközei alkalmazásának képessége az interakció megszervezésében az oktatási tevékenységek során.

7. *Tantárgyi kompetencia* - tartalmazza bizonyos tanulási eszközök birtoklását az oktatási folyamat (szakterület) területén. Ez a tevékenység ösztönzéséhez szükséges képességek és készségek összessége az egyes tanulóknál és tanulói csoportoknál egyaránt. Ez magában foglalja a megfelelő stílus és hangnem kiválasztását a kommunikációban, a figyelmük irányítását, a tevékenység ütemét.

8. *A szociális kompetencia* - az a képesség, mely lehetővé teszi a másokkal való együttélés és munka lehetőségét.

9. *A matematikai kompetencia* - a számokkal és numerikus információkkal való munkavégzés képessége. (Bereka, Halász, 2018)

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma által 2018.01.15-én jóváhagyott 36. számú parancsa alapján bejegyzett „A pedagógiai dolgozók képzettségének javítását célzó standart (alap) oktatási program” szerint kidolgozták az Új Ukrán Iskolában dolgozó alsó tagozatos pedagógusok alap kompetenciáit. Ezek a következők:

Szakmai pedagógiai kompetencia:

- ismeri a legújabb tudományosan megalapozott pedagógiai, pszichológiai, módszertani innovációkat olyan oktatási és fejlesztési környezet létrehozására, amely elősegíti az alsó tagozatos gyerekek egyéni, személyes fejlődését.
- képes a produktív szakmai tevékenységre a kidolgozott pedagógiai reflexió alapján, amely megfelel a világkép szemlélet vezető értékeinek, a pedagógiai etika követelményeinek és az általános iskola kihívásainak.

Társadalmi-szociális kompetencia:

- Polgári társadalom lényegének megértése
- rendelkezik a személyi és szabadságjogokkal való ismeretekkel

- felvilágosult az emberiség globális problémáinak és azok megoldási lehetőségeinek terén
- felvilágosult a saját- és állampolgári kötelességtudat terén
- képes az emberi tevékenység szociokulturális problémás kérdéseinek és azok megoldásának megállapítására
- a civilizált társadalom hatékony és konstruktív fejlesztésének részvételében való készsége
- képes a csapatban való hatékony munkavégzésre
- képes a konfliktusok megelőzésére és kompromisszumos megoldására

Általános műveltség kompetencia:

- képes a műalkotások megértésére, saját művészeti ízlés kialakítására, gondolatai, érzései, tapasztalatai önálló kifejezésére a művészetben keresztül.
- felvilágosult a saját nemzetiségi- és identitástudatában, amely alapja a mások felé irányuló tiszteletnek a kulturális sokféleség tekintetében

Nyelvi és kommunikációs kompetencia:

- képes a pedagógiai kommunikáció normái és típusai rendszerének ismeretére a csoportos és egyéni tevékenységek szervezése során
- képes meghallgatni, a saját pozícióját megvédeni különböző elmélkedési és érvelési technikákkal
- szakmai kommunikáció kultúrájának fejlesztése
- képes pedagógiai eredmények elérésére kommunikatív interakció eszközeivel, úgymint a megfelelő tudás, verbális és non-verbális készségek, és a kommunikációs tevékenységi helyzetektől függő készségek

Pszichológiai segítő kompetencia:

- a gyermek testi, lelki, erkölcsi egészsége értékjelentőségének tudatosítása
- képes a kisiskolások kreativitásának és egyéniségének elősegítésére

Vállalkozói kompetencia:

- képes új ötletek és kezdeményezések generálására és gyakorlatban való alkalmazására a saját társadalmi státusza és jóléte elősegítésének érdekében, valamint a társadalom és az állam fejlődése érdekében

Digitális információs kompetencia:

- képes eligazodni az információs térben, fogadja az információkat és használja őket a saját igényeinek megfelelően, illetve a modern high-tech információs társadalom követelményeinek megfelelően.

A pedagógus törekszik szaktudományi, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának minél hatékonyabb integrálására, a képességek és a tudás fejlesztésének egységben való kezelésére. Felismeri a más szaktárgyakhoz, művelődési területekhez való kapcsolódás lehetőségeit, és munkája során fel is használja őket. Képes rugalmasan alakítani a tanítási stratégiákat a tanulási célokkal összhangban és differenciálni a tanulói képességeknek megfelelően. Önállóság jellemzi, nyitott a külső változásokra, aktívan képes részt venni az iskola szaktárgyi munkaközösségének munkájában. Gyakorlati tapasztalatainak beépítésével képes a tananyag sokoldalú bemutatására, a gyakorlati alkalmazhatóság szempontjainak érvényesítésére. Fontosnak tartja a formális, a nem formális és az informális úton, tanulási környezetben szerzett tudás összekapcsolását.

1.2 Partnerségi pedagógia alapjai

Az iskola egyik régi és nehezen megválaszolható kérdése, hogy miként lehet eredményes. Azok az iskolák tudnak igazán eredményesek lenni, amelyek partnerközpontúak, figyelembe veszik az iskolahasználók igényeit. A jó, a sikeres iskola létének ugyancsak fontos feltétele, hogy kooperatív legyen, a tantestület tagjai és a szülők sokféle interakcióban működjenek együtt. A gyermek egy család tagja, nevelése mindenekelőtt a családban zajlik, ezért hatékony iskolai munka a családdal való megfelelő kapcsolat kiépítése nélkül nem képzelhető el. (Torgyik Judit)

Az Új Ukrán Iskola koncepciójának megalkotói felismerték a partnerségi pedagógia fontosságát így ez a program fontos részévé vált. Nagy pedagógusok foglalkoztak ezzel a témával: Szuhomlinszkij, Amonasvili, Volkov, Ivanov, Makarenko, stb. A partnerségi pedagógia alapja a tanár, a tanuló és a szülő közötti kommunikáció, együttműködés. A diákok, szülők és tanárok közös célok és érdekek nyomán egyesülnek, mint egyenlő résztvevői az oktatási folyamatnak, akik felelősek az eredményért. A tanárnak barátnak kell lennie, a családnak pedig részt kell vállalnia a gyermeke oktatási pályájának kialakításában. A partnerség pedagógiája valóban demokratikus utat határoz meg a tanár és gyerek közötti együttműködésben, nem utasítja el a közöttük levő különbséget az élettapasztalatuk terén, de feltétel nélküli egyenlőséget jelent egymás tiszteletében, hitében és az egymáshoz való jóhiszemű hozzáállásban. (Ivanec N., 2019)

A legtöbb tudós egyetért abban, hogy a partnerségi pedagógia az egyén iránti tiszteleten, a jóakarató és pozitív hozzáálláson, a kapcsolatokban való bizalmon, a vezetés megosztásán, a felek egyenlőségén és az önkéntes kötelezettségvállaláson alapszik. (Beh I., 2017)

Minden diák önmegvalósításának érdekében meg kell érteni, hogy minden tanuló egyedi és megismételhetetlen személyiség. Ezért az iskola oktatási terének felépítésében az alapelv a személyiség szabad fejlődése kell, hogy álljon a megértés és a tisztelet nyomán. A szociális partnerség fő célja a szülők bevonása a tanintézmény oktatási folyamatába olyan feltételek megteremtésével, amelyek segítenek a családoknak végigkísérni a gyermeküket az oktatási intézményben.

A szociális-pedagógiai partnerség biztosítva kell, hogy legyen

- a család szintjén (a megfelelő lelki-pszichológiai alapok megteremtése és fejlesztése)
- a pedagógus tevékenysége szintjén (a tanítási és nevelési módszerek modernizációja, a problémák felismerése és azok megoldásának képessége, az együttműködés, a közös alkotás elsőbbsége)
- az oktatási intézmény vezetésének működése szintjén (a megfelelő pedagógusok kiválasztása, feltételek megteremtése a pedagógusok önálló tevékenységének biztosításához)

Azon álláspont alapján, hogy a család és az oktatási intézmény, amely konkrét oktatási funkciókat lát el, nem helyettesítheti egymást, és a teljes körű együttműködés érdekében kölcsönhatásba kell lépnie, amelyet kompromisszumon és konszenzuson alapuló társadalmi interakcióval érnek el. Nagy elméleti segítséget nyújthatnak a hazai és a világpedagógia klasszikusainak munkái, amelyek feltárják a családi oktatás problémáit, különösen I.A. Komenskij "Anyai iskolája", J. A. Komenskij "Gondolatok az nevelésről". Locke "Hogyan készítsük fel az anyát és az apát gyermekeik iskolai-családi oktatására", "Hogyan lehet biztosítani, hogy az apa és az anya nevelőként egységben járjon el", "Hogyan lehet elmélyíteni az oktatási munkát a szülőkkel, amikor a gyermek növekszik és fejlődik".

Vasil Suhomlinszkij szerint a személyiség nevelését az „iskola-család-társadalom” hármason kell megvalósítani. Munkáiban, többek között A megismételhetetlen ember, A szívemet a gyerekeknek adom, már az 1960-as években kifejtette, hogy a gyermek - aktív és önálló személyiség, aki nem „tanul meg felnőttnek lenni”, hanem teljes és érdekes életet él. Ezért kedvesen és megértéssel kell bánni vele.

A partnerség a pedagógiában az alábbi alapelveken nyugszik:

- a személyiség tisztelete
- jószándékú és pozitív hozzáállás
- bizalom a kapcsolatokban
- párbeszéd-együttműködés-kölcsönös tisztelet
- megosztott vezetés,(proaktivitás, a választás joga és felelőssége, a kapcsolatok horizontálissága)
- szociális partnerség (a felek egyenlősége, a feladatok önkéntes felvállalása,
- megállapodások teljesítésének kötelezettsége

A Nebraska-Lincoln Egyetem pszichológusai 2000-es években számos iránymutatást kínáltak a partnerség és a hagyományos iskolai modellek megkülönböztetésére.

Partner orientáció	Hagyományos megközelítés
Egyértelmű elkötelezettség a közös munka mellett, hogy elősegítse a gyerek tanulmányi eredményeit	Hangsúlyozzák az iskolák kizárólagos szerepét
Gyakori kétirányú kommunikáció	A kommunikációt többnyire az iskola kezdeményezi, és problémaközpontú
A sokszínűség kultúráját ösztönzik és elismerik a sokszínűség pozitívumát a tanulási környezet kialakításához.	„Egy méret mindenkinek” – kulturális különbségek, valami, amit le kell győzni.
Világos szerepek, közösen és támogatási céllal vannak meghatározva.	A szerepek elkülönülnek, és jelentős távolság van a részvételtől.
Közösen meghatározott és delegálható célok tanulók és diákok részére.	A szerepeket az iskola és néha a szülők határozzák meg.
A terveket a tanári szerepkörök megegyezésével együtt készítik el.	Az oktatási terveket egyoldalúan határozzák meg.

1.3 Néhány európai ország tapasztalata a partnerségi pedagógia terén

A partnerségi pedagógia olyan társadalmakban alakul ki, ahol a gyakorlat szorosan összefügg a szolidaritás és a partnerség kultúrájával. Ilyen ország elsősorban **Svédország**. A Nemzeti Iskolafejlesztési Ügynökség (Agency for School Improvement) kutatói összefoglalták a svéd iskolák tapasztalatait, és olyan koordinátarendszert javasoltak, amely feltárja a partnerség különböző aspektusait az oktatásban. A formális gyakorlatok arzenálja minden tanuló számára egyéni tervet és fejlesztést célzó beszélgetéseket, a szülőkkel való találkozásokat, a felügyelőbizottságokban való részvételt és a különböző digitális eszközökkel történő tájékoztatást tartalmazza. Az informális megközelítések magukba foglalják a

párbeszédet, a „hívogató légkört”, a bizalmi kapcsolatokat (egyéni szinten), a tanulási ciklusokat a szülőkkel, akik a tanulásban támogató szerepet töltenek be.

Ausztrália Oktatási Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztériuma kidolgozta a Family-School Partnership Framework keretrendszerét. Ez a dokumentum egyfajta útmutató az oktatási folyamat résztvevői számára. A keretrendszer jövőképet ad az ausztrál családok és iskolák közötti partnerség javítására. Leírja, hogy milyen elvek szerint kell a családokat, iskolákat vezérelni a partnerségi kapcsolatok kialakításában.

A gyakorlatban ez magába foglalja:

1. családi-iskolai csoportok a partnerség tervezésére, szervezésére, megvalósítására és értékelésére
2. iskolai szabályzatok és eljárások, amelyek lehetővé teszik a hatékony partnerkapcsolatok elveinek és gyakorlatának egyértelmű meghatározását és alkalmazását
3. az iskolai közösségek hálózatainak támogatása, amelyek alapján az ötletek és a legjobb gyakorlatok cseréje történik
4. az iskola rendszeres jelentése a közösség felé.

Spanyolországban az iskolai partnerség témája az 1990-es évek óta a közélet része. Különös figyelmet fordítanak a képzési programokra, amelyek célja a partnerség valamennyi felének produktív interakciójára való felkészítés. Különösen az Oviedo Egyetemen tartanak megfelelő szemináriumokat állami és magániskolák, sőt óvodák igazgatóinak és tanárainak. A szülőknek szóló programokat sajátos szükségleteik és kéréseik figyelembevételével alakítják ki, amelyekhez felméréseket készítenek. Raquel Amaya Mártinez Gonzáles példát ad az egyik foglalkozás eredményeinek bemutatására a szülők igényeivel kapcsolatban:

Aggodalmak a gyermekneveléssel kapcsolatban	Az oktatási programban való részvétellel szemben támasztott elvárások	A programban való részvétel okai
✓ a fiam képessége, hogy az aktuális helyzetet megfelelően kezelje	a vágy, hogy jobb kapcsolatot ápoljak a tinédzser fiammal és hogy a megfelelő módon segítsék neki	mert nehéz korban van, kétségeim vannak a jövőt illetően, hogy képes leszek-e mindent a megfelelő módon csinálni
✓ a tanulás iránti érdeklődés elvesztése		
✓ hogyan töltik az idejüket a barátaikkal,	próbálok a lányomnak segíteni abban, hogy megtanuljon helyesen	megtanulni megérteni a gyermekemet

használnak-e drogokat?	viselkedni különféle élethelyzetekben	
✓ a lányom nem szeret tanulni, nem tesz erőfeszítéseket az életben, mindig az övé kell, hogy legyen az utolsó szó		
✓ aggódom a barátai miatt		

Amit partnerpedagógiának nevezünk, az angol nyelvű forrásokban Family-School Partnership kifejezést használják. Vagyis az iskola és a család partnersége.

Az Új Ukrán Iskolában lefektetett modell közel áll a **svéd** modellhez, ámde nagyobb fókuszot kap benne a gyermek személyisége, és ebben az összefüggésben van esélye egyedivé válni. (Új Ukrán Iskola, 2019)

II. Partnerség iskola és szülők között

2.1 Hatékony partnerségi viszony kialakításának hagyományos és innovatív módszerei

2.1.1 A kommunikáció

Az iskola és szülők közötti hatékony együttműködés kialakításának egyik legfőbb feltétele az állandó, egyértelmű, kétoldalú kommunikáció, illetve a szülők több módon történő bevonása az oktatás menetébe.

A szülőkkel való kommunikációban megkülönböztetjük a formális, a nem formális kommunikációt, továbbá az egyéni és a csoportos együttműködést.

Nem formális kommunikációról akkor beszélhetünk, amikor a tanár nem fordít közvetlen figyelmet és időt, mivel fontos egyéb tennivalói vannak. A kommunikáció minden formájában nagyon fontos szerepet kap az aktív figyelem, meghallgatás. Mivel a nem formális kapcsolatfenntartás alatt nem mindig tud a tanár erre külön figyelmet fordítani, ezért felajánlhat egy találkozót, megbeszélést a szülővel, amikor is a kommunikáció átalakul *formális* jellegűvé. Pl: „Látom, hogy sok kérdése van hozzám a kislánya/kisfia tanulmányi előmenetelével kapcsolatban, de jelenleg nagyon elfoglalt vagyok. Felajánlhatok egy másik előre megbeszélte időpontot, amikor mindkettőnknek megfelel a beszélgetés?” A beszélgetés létrejöhet személyesen szülő és a pedagógus között, illetve más módokon: telefonon, elektronikus levelezésben, a közösségi média felületein egyaránt.

Szülői értekezletek

A legismertebb és elfogadottabb találkozói intézmény és a szülők között az ún. szülői értekezletek. Ezeket az értekezleteket kezdeményezheti az oktatási intézmény vezetősége, illetve maga az osztályfőnök is, amikor az adott osztály szülői közösségével külön szeretne megbeszélést kezdeményezni. De egy szülői értekezletet kezdeményezhetnek akár a szülők is, ha az osztályközösség életében megoldandó feladatok vagy problémák merülnek fel. A szülői értekezletek, csak úgy, mint más jellegű iskolai értekezletek, tükrözik a szervezet kultúráját. Fontos megérteni a fő stratégiai pontokat az értekezletek megtartásakor, hogy a résztvevők meg legyenek elégedve mind a folyamattal, mind az eredményekkel, az értekezlet pedig az együttműködés kultúrájának a fejlődéséhez vezessen. Az értekezletek tervezése előtt fel kell állítani a célt, vagyis választ adni a kérdésre: „Miért is gyűltünk össze?” Több okból tarthatóak a szülői értekezletek, ezek:

- döntéshozatal;
- tervezés;
- problémamegoldás;
- végrehajtás értékelése;
- közösség építés;
- informálás;
- tanulás;
- az eredmények megünneplése.

Fontos aláhúzni a várt eredményeket is, amiket el szeretnének érni, vagyis rövid, konkrét mérhető állításokat megfogalmazni.

Például az oktatási intézményben tartanak egy szülői értekezletet abban a témában, hogy hogyan vonják be a szülőket az oktatás folyamatába, meg kell ismertetni a szülői közösséget az Alapfokú oktatás állami szabványával és annak megvalósításával. Az adott összejövetel várható eredményei a következők lesznek:

1. Tisztázni a szülők elvárásait az oktatási folyamatban való részvételükkel kapcsolatban.
2. Megismertetni a szülőket, hogy milyen módon kapcsolódhatnak be a folyamatba (oktatási közeg, pl. osztályterem kialakítása, oktatási anyagok tervezése, részvétel oktatási foglalkozásokon).
3. Megkapni a szülők beleegyezését a részvételükre az oktatási folyamatban.
4. Az elkövetkező szülői értekezletek idejének, helyének és témájának kijelölése.

A cél és a várható eredmények felállítását követően következik a folyamat tervezése és a megfelelő személyek kijelölése. Az osztályfőnök kiválasztja a megfelelő módot arra, hogy hogyan fogja

a szülők elvárásait, kéréseit, kérdéseit felmérni. Ez történhet közös megbeszélés alapján, vagy akár kérdőív kitöltésével is. Kiválasztja az ezért felelős személyt, és meghatározza, körülbelül mennyi idő szükségeltetik mindegyikre. Minden kérdésre adott válasz megvitatásra kerül a napirendi pontok alapján. Minél aprólékosabban tervezi meg az osztályfőnök a szülői értekezletet, annál hatékonyabb lesz a várható eredmény. (Najda J. M., 2019)

A szülőkkel való személyes találkozók

A szülői értekezletek kiváltására ritkán használják az oktatási intézmények a személyes találkozókat, pedig ez a gyakorlat nagyon fontos a szülőkkel való kommunikációs folyamatban. Az első találkozót még a tanév megkezdése előtt kell megejteni. Ezen a találkozón a tanár megismerkedik a leendő kis tanítványával, a szülőkkel, a család életkörülményeivel, megismeri a szülők álláspontját a gyermekük oktatásával kapcsolatban. Itt kezdődik a nyitott, barátságos viszony kialakítása, amit a későbbiekben tovább kell ápolni, fejleszteni. Az alábbi kérdéseket érdemes átbeszélni az első találkozó során:

- Az Önök véleménye szerint, az Önök gyereke mit kell, hogy elsajátítson és kapjon ebben az első tanévben?
- Mit kellene csinálniuk a gyerekekkel közösen?
- Volt-e a gyerekek eddigi életében valami olyan egyedi vagy különleges történet, amit meg szeretnének velem osztani?
- Mire büszkék a gyerekekkel kapcsolatban?
- Mi a gyerek kedvenc játéka és elfoglaltsága?
- Mit csinál a gyerekek, amikor szomorú, el van keseredve? Hogyan lehet megnyugtatni?
- Mit szeretnének még elmondani?
- Hogyan tudnának ebben a tanévben bekapcsolódni az osztály életébe?

Ha a gyerek is jelen van a beszélgetés alatt, mindenki törekedjen betartani a kölcsönös tiszteletet egymás iránt.

Najda J. M. szerint általában ilyen személyes találkozó két alkalommal van egy tanév folyamán: a tanév elején és a végén. Ezeknek a találkozóknak nem árt áttekinteni olyan fontos kérdéseit, mint az előkészítés, elhelyezkedés, tartalom és eredmények.

Előkészítés. Az osztályfőnök még a tanév tervezésekor tervezi meg a találkozókat is. Az első hetek alatt a tanár összegyűjti a tanulók munkáit a személyes portfólióikba. A tanuló portfóliója kiabrázolja a tanuló fejlődését a tanév folyamán. Felkészülvén a találkozókra, a

tanár átnézi a tanulóval kapcsolatos minden bejegyzést a fejlődéséről, az előző találkozók eredményeit, a szülők véleményét. A tanár feljegyzései le kell, hogy fedjék a gyerek érdeklődési köreit, a legjobb barátait, fejlődését az oktatás minden területén. A tanár professzionalizmusa mutatja, hogyan készül fel ezekre a találkozókra. a találkozó időpontjának megválasztásánál figyelembe kell venni a szülők időbeosztását. Elő kell készíteni tollat, papírt, rákészülni arra, hogy meghallgassa a szülőket és bevonni őket a beszélgetésbe. Felkészülés folyamán feleletet kell, hogy kapjon a következő kérdésekre:

1. Mi a beszélgetés célja?
2. Hol és mikor lesz a megbeszélés?
3. Meddig fog tartani?
4. Ki lesz jelen a találkozón?
5. Mi az én, és a mások szerepe?
6. Mit várok a megbeszéléstől?
7. Milyen információkra van szükségem?

Elhelyezkedés. A találkozó fő aspektusa a helyszín megfelelő előkészítése. Ahhoz, hogy produktív, eredményes legyen a beszélgetés, gondoskodnia kell a kényelemről és meghittségről. néhány oda nem illő tárgy, mint egy asztal a tanár és szülő között, rejtett akadálya lehet az eredményes beszélgetésnek.

Tartalom. A szülőkkel való találkozás három fő részből áll és az előzőleg kidolgozott terven alapszik. Adjon barátságos hangot a beszélgetésnek, kínálja meg a szülőket teával vagy vízzel. Emelje ki elsősorban a gyerek erős oldalát, támassza alá ezt a gyerek munkáival is. beszéljék át a célokat, ami felé szeretnék, hogy a gyerek haladjon. ossza meg a szülőkkel a terveit ezen célok végrehajtása érdekében. Végül nem árt **összegezni** az elhangzottakat, kiemelve a beszélgetés legfontosabb tényezőit. (Najda)

A szülőkkel való jó és eredményes beszélgetés érdekében a NUS programjának kidolgozói néhány jó tanáccsal látják el a pedagógusokat:

- Hallgasson figyelmesen. Teljes figyelmét fordítsa beszélgetőpartnerére és nézzen is rá. Próbálja meg nem elterelni a figyelmét különösen a saját gondolataitól.
- Segítse a beszélgetést rövid kifejezések használatával: Igen? Aztán? stb. Győződjön meg róla, hogy beszélgetőpartnere látja, ön mennyire figyelmesen hallgatja és kész tovább folytatni a beszélgetést. Ne szakítsa félbe, hagyja befejezni gondolatát.

- Tegyen fel nyitott kérdéseket, ami lehetőséget ad partnerének mélyebben megérteni a probléma lényegét. Például: Mit ért ez alatt pontosan?, Mondana egy példát?, Nem fejtené ezt ki bővebben?
- Ne feledje, hogy a másik embernek saját érzései és gondolatai vannak a témával kapcsolatosan. Ne erőltesse rá a másik emberre az akaratát, gondolatait, érzéseit, tanácsait.
- Mutasson együttérzést ne csak szavaival, hanem viselkedésével is.
- Törekedjen mindjobban megérteni beszélgetőpartnere érzéseit, gondolatait. Figyelje meg a mimikáját, testbeszédét, hanglejtését.
- Hallja meg ne csak a szavait, hanem a mögöttük levő érzéseket is.
- A beszélgetés végén összegezze saját szavaival azt, amit a másik fél meg akart önnel értetni.
- az aktív figyelem és meghallgatás időt vesz igénybe, ezért tervezze tovább a találkozót. (Najda:102)

A pedagógus és a szülők közötti kommunikáció kikerülhetetlen részévé kell, hogy váljon a tanár éves munkatervének. A kommunikáció tartalma – a tanmenet, a gyerekek eredményei, a szülők elvárásai, egyebek. *Innovatív formái* a következők lehetnek még a fentebb kifejtettek mellett:

- ✓ heti és havi információs közlemények, amelyek minden fontos információt tartalmaznak a rendezvényekről, amelyekben részt vesznek a gyerekek.
- ✓ a szülők találkozója az önkéntes munka megtervezése végett az osztály vagy az iskola részére.
- ✓ könyvek cseréje, amelyek érdekes megközelítéseket tartalmaznak a gyerekek oktatásának és nevelésének terén, az olvasottak megbeszélése közvetlenül vagy online formában.
- ✓ a közösség számára fontos ünnepi rendezvények megszervezése, amelyeken részt vesznek a pedagógusok, tanulók és szülők egyaránt.
- ✓ sok intézmény, amely értékeli és támogatja a szülőkkel való együttműködést, speciális helyiséget hozhat létre, az ún. *szülői szobát*, amit a beszélgetések és találkozók színhelyévé tehet. Ezzel az iskola jól demonstrálhatja a szülők szerepét és a velük való együttműködés fontosságát.

A pozitív partnerségi viszonyból mindenkinek előnye származik, de leginkább annak a gyerekeknek, aki látja, hogyan működnek együtt a felnőttek, akik fontosak a számára.

2.1.2 A szülők bevonása az oktatás folyamatába

A szülők bevonása az oktatási folyamatba, annak minden résztvevőjének előnyére válik. Nem különben, a szülők részvétele az oktatás folyamatában növeli a tiszteletüket a tanárok munkája felé. Előnyök lehet még, hogy a tanár további információkhoz jut a gyerekekről a szülők irányából, segítséget kaphat szervezési folyamatokban, oktatási segédeszközök készítésében, rendezvények, projektek lebonyolításában.

Gyakorlati tapasztalat alapján elmondható, hogy a szülői közösség saját költségén elvégzi az osztálytermek felújítását, évenkénti festését, megvásárolják a mindennapra szükséges eszközöket a gyerekek részére. Ellenben a szülők más, nem kevésbé fontos feladatokat is el tudnak látni, többek között segíteni az osztályfőnököknek különböző szervezési feladatokban:

- kirándulások, iskolai projektek, foglalkozások megszervezésében és lebonyolításában
- az osztály életével kapcsolatos aktuális információk ismertetésében, stb.

A szülő, mint a tanár segédje, segítője, különböző kisebb feladatokat végezhet el: elolvashat egy könyvet a tanulókkal, meghallgathatja a gyerekek beszámolóit, segíthet egy művészeti munka elvégzésében, egy sportverseny lebonyolításában, stb. A sokszor elfoglalt szülő helyett a nagyszülő - nagypapa, nagymama – is bevonható ebbe a munkába. Például szolgáljon az az eset, amikor az egyik nagymama, aki angol nyelv tanár volt, heti rendszerességgel foglalkozott egy csoport gyerekekkel az unokája osztályában. A tanár szerint, ez nagyon hasznos volt, mivel a gyerekek plusz odafigyelést és segítséget kaptak. A nagymama részéről szintén pozitív volt a hozzáállás, hiszen így, elmondása szerint, több időt tölthetett az unokájával és annak kis barátaival, illetve, hasznosnak érezte magát.

A tanárok sokszor panaszkodnak a segítség hiányára a szülők részéről, de esetenként ők sincsenek felkészülve az ilyenfajta együttműködésre különböző okok miatt. Ez lehet az, hogy hozzá vannak szokva az egyéni munkához, csapatban, együtt más felnőttekkel nehezebb összedolgozni. Erre időt is kell fordítani – ami szintén problémát okozhat – mivel a segítőt fel is kell készíteni a munkára: együtt tervezni, megbeszélni az elvárásokat, meghallgatni a segítő elképzeléseit, összhangba hozni ezeket. Sok tanárnak a szülő-segítő alkalmazása új tapasztalat lesz, talán nem is kellemes. Ellenben ezt felül kell, hogy múlja ennek a munkának a gyümölcsöző volta és az előnyei. A közös munka a segítő szülővel előre tervezést vesz igénybe. Át kell, hogy nézze a tanár az órarendet, hogy meghatározza, mikor, és milyen óra keretében van szükség a segítségre (nap elején, amikor a gyerekek épp, hogy csak

megérkeznek az osztályba, vagy napközben, egy kirándulás vagy séta alkalmával, stb), konkrétan miben kell, hogy segítsen a segítő (egy csoport gyerekeknek vagy egyénileg, a tanszerek, segédanyagok előkészítésében vagy egy foglalkozás lebonyolításában). Minden segítő meg kell, hogy kapja az osztály névsorát, ismertetni kell vele az első látogatás időpontját. Továbbá ahány segítőt szeretne a tanár igénybe venni, mindegyikkel külön kell egyeztetni a segítség módját, lehetőségeit és időpontjait. A tanév végén a tanár mindenképpen mondjon köszönetet a segítőknél az év közben nyújtott bármi nemű segítségért. Érdekes tapasztalatokat olvashatunk a szülőkkel való közös munka eredményeiről Németországban és az Egyesült Államokban.

A szülők és tanárok közötti kommunikáció elősegítése érdekében elektronikus platformok jöttek létre, úgymint „Нова українська школа», www.nus.inf.ua, www.nus.org.ua .

Ezeket azért hozták létre, hogy sok fontos kérdésre választ kapjanak az oktatásban résztvevő személyek: tanulók, tanárok, szülők, oktatási intézmények vezetői. Többek között:

- információs, módszertani, konzultációs támogatást nyújt az oktatási folyamat szervezése, tartalma terén, illetve az iskolaválasztás terén szülők számára.
- virtuális platform beszélgetésekhez, közvélemény kutatáshoz, társadalmi és professzionális megbeszélésekhez, szülői, pedagógusi, tanulói közösségek létrehozásához és működtetéséhez oktatással kapcsolatban.

A «Нова українська школа» nevű elektronikus platform a következő kommunikációs portálokat tartalmazza:

- Pedagógusi szoba – információs, módszertani és konzultációs segítség pedagógusok és iskolaigazgatók számára, pedagógus közösségek szervezése, oktatási jellegű tevékenységek, webinárok, fórumok lebonyolítása pedagógusok részére.
- Szülői bizottság – a portál a szülői közösségek létrehozására hivatott, közöttük levő kommunikáció támogatására, közvélemény kutatások, társadalmi megbeszélések lebonyolítására, segítségnyújtás szülők számára jogi, szervezési és módszertani kérdésekben.

III. Partnerségi pedagógia tapasztalatai a Nagydobronyi Kistérség alsó tagozatos tanítói és a szülői közössége között végzett kutatás alapján

3.1 A kutatás módszere

A kutatás helyszíne: Nagydobronyi Kistérség alapfokú oktatási intézményei

A Nagydobronyi Kistérségen belül 5 alapfokú oktatási intézmény van. A kutatás ezek közül négy iskolára terjedt ki. A kistérség legnagyobb oktatási intézménye, a Nagydobronyi Líceum, illetve a Csongori Gimnázium, a Tiszaágteleki Gimnázium, a Kisdobronyi Líceum. A kutatásban ezen intézmények tanítói illetve ezen iskolák alsós tanulóinak szülei vettek részt. Az évfolyammunka témája azért is bizonyult érdekesnek számomra, mivel szerettem volna többet megtudni arról, hogyan viszonyulnak a tanítók és a szülők a partnerségi pedagógia fogalmához, az iskola, a pedagógus és a szülők közötti együttműködéshez.

A kutatás célja:

Felmérni a pedagógusok és a szülők körében azt, mennyire fontos a partnerségi viszony az oktatás folyamatában részt vevő tagok számára. Megismerni a pedagógusok véleményét a partnerségi pedagógia fontosságáról az oktatás folyamatában. Továbbá azt, mennyire tartják fontosnak a szülők a pedagógussal és az iskolával való kommunikációt a mindennapokban, gyermekeik megfelelő fejlődése érdekében. A felmérést kérdőív segítségével történt. Külön kérdőív lett összeállítva a tanítók illetve a szülők részére. A pedagógusok részére összeállított kérdések inkább szakmai jellegűek, a szülők részére pedig egyszerű, könnyen értelmezhető, feleletválasztó kérdések lettek alkalmazva.

3.2 Hipotézisek

A kutatás során a következő hipotéziseket állítottam fel:

Hipotézis 1. A pedagógusok szerint az Új Ukrán Iskolában szorosabb az együttműködés a szülők és az iskola között

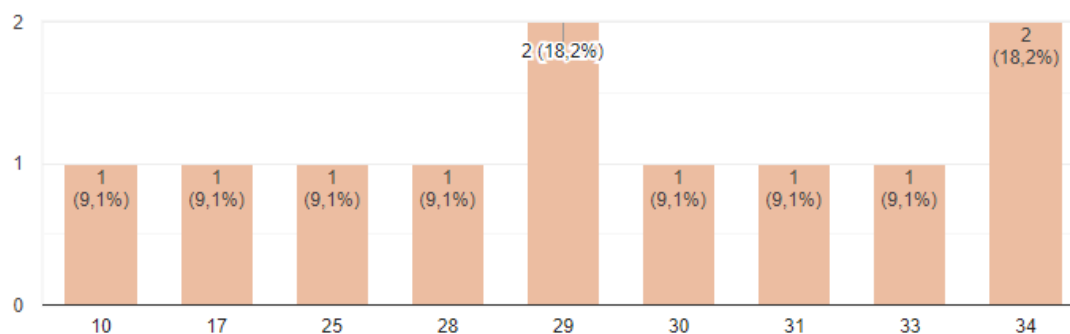
Hipotézis 2. A szülők elégedettek az oktatási intézménnyel és a pedagógusokkal való kommunikációval és segítséggel az Új Ukrán Iskola koncepciójában.

3.3 Az eredmények bemutatása

A pedagógusok körében végzett felmérésben 11 kolléga vett részt négy különböző tanintézményből és 27 kérdés lett megválaszolva. Mindegyik alsós tanítóként dolgozik. A válaszadók mindegyike nő, mivel az adott intézményekben alsós tanítói beosztásban jelenleg nem dolgozik egy férfi sem. Nyolc személy életkora 45 év feletti, a többi három válaszadó más-más korcsoportot képvisel. Egy tanító sincs 30 év alatti.

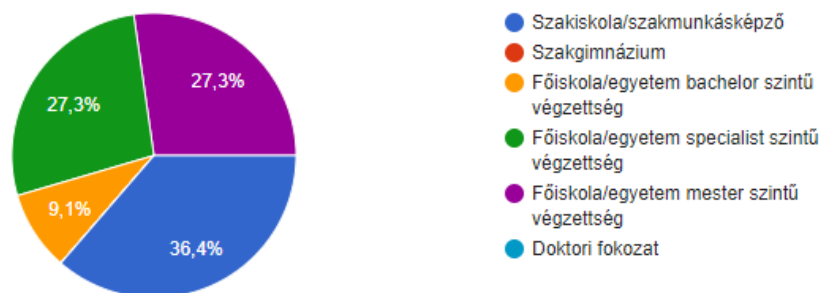
A szakmai tapasztalattal eltöltött évek száma is nagyon eltérő képet mutat. 10 évtől 34 évig terjed a kitöltő pedagógusok szakmában eltöltött ideje.

1.ábra A megkérdezettek munkatapasztalata

Forrás: Saját szerkesztés

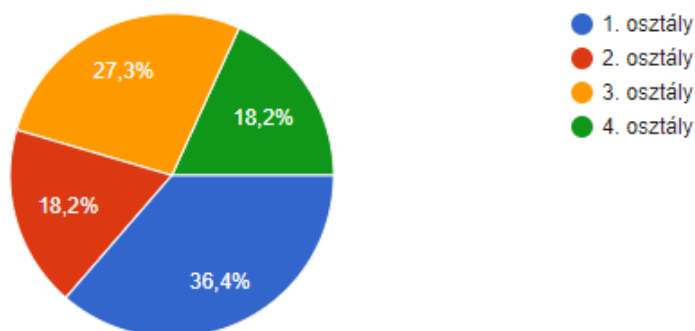
2.ábra Legmagasabb iskolai végzettség

Forrás: Saját szerkesztés

Fontosnak tartottam, hogy megtudjam a pedagógusok iskolai végzettségét is. Négy személy esetében, ami a megkérdezettek 36%-a, szakiskolai, azaz középfokú végzettséggel rendelkezik. Bachelor szintű végzettsége egy személynek volt a kitöltők közül, főiskola/egyetem specialist végzettséggel 3 személy rendelkezik, ami a kitöltők 27%. Szintén 27% az aránya azoknak, akik mester fokozattal rendelkeznek, 3 személy. 25-30 évvel ezelőtt a tanítóképzés szakiskolai körülmények között zajlott, akkor ez elfogadott volt, ezért van az, hogy az idősebb korosztály ezzel a végzettséggel rendelkezik. Mivel azóta a felsőoktatás is reformok sorozatán esett át, a tanári szakemberek képzése azóta felsőfokú végzettséghez kötött.

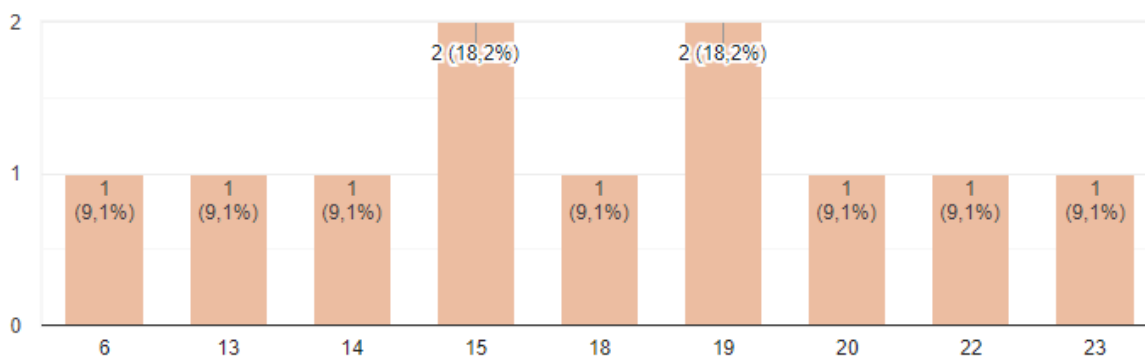
3.ábra A megkérdezettek melyik osztályban oktatnak

Forrás: Saját szerkesztés

A megkérdezett pedagógusok közül négyen első osztályban oktatnak, ketten második osztályban, hárman harmadik osztályban és szintén két személy negyedik osztályban tanít.

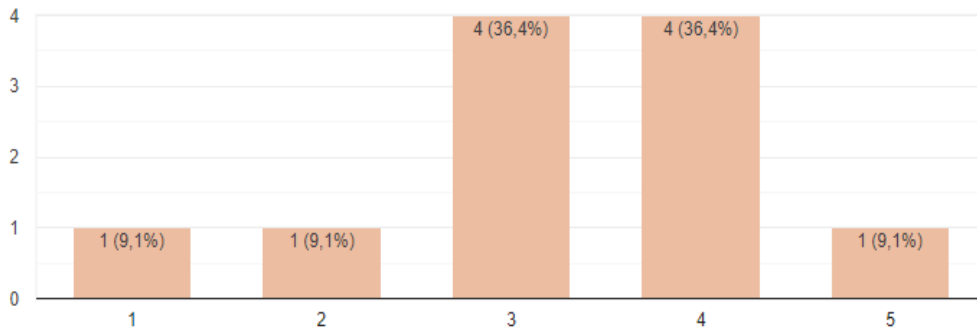
4.ábra Osztálylétszám

Forrás: Saját szerkesztés

Ami az osztályok létszámát illeti, amelyekben a megkérdezett pedagógusok dolgoznak, változó. 6 fős osztálylétszámtól 23 fősig terjed a skála. Az országban jelenleg kialakult nehéz helyzet miatt sok család elhagyta az országot, így szinte kivétel nélkül minden osztályt érint a létszám csökkenése. Intézményi eloszlásban ez úgy néz ki, hogy a Nagydobronyi Líceumban maradtak még mindig a nagyobb létszámú osztályok, a kisebb iskolák ezen a téren is nehezebb helyzetben vannak, mivel ott eleve kisebb létszámú osztályokkal dolgoztak.

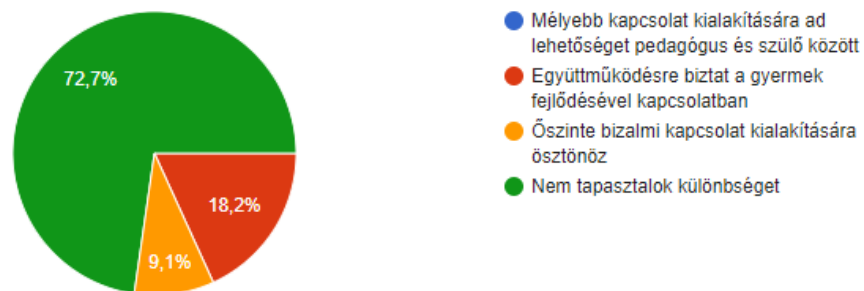
5.ábra Mennyire eredményes a pedagógusok szerint a NUS koncepció

Forrás: Saját szerkesztés

Az 5. ábra azt tárja fel, hogy a kérdőívet kitöltő pedagógusok mennyire tartják eredményesnek a mindennapi oktatásban a NUS (Új Ukrán Iskola) koncepcióját. Az 1-es számhoz tartozó meghatározás a „Nem tartom eredményesnek”, a 5-ös számhoz tartozó felelet pedig az „Egyértelműen eredményesnek tartom” volt. A köztes számok a két meghatározás közötti szinteket jelölik. Tehát, ennek fényében a megkérdezettek közül egy pedagógus nem tartja eredményesnek a NUS bevezetését, egy pedagógus pedig egyértelműen eredményesnek tartja. A többi pedagógus az inkább eredményes felé tette a választását. Ilyen kis létszám alapján nem lehet azt mondani, hogy ez az eredmény reprezentatív lenne, de mégis csak az látható, hogy többen tartják eredményesnek az új oktatási programot, mint amilyen a régi volt.

6. ábra A NUS előnyei, pozitívumai a szülőkkel való kapcsolattartás szemszögéből

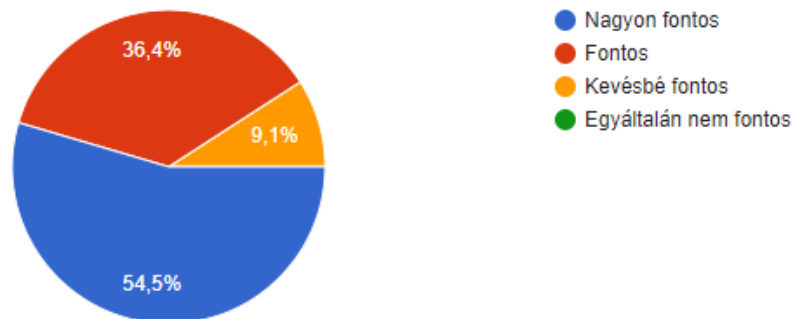

Forrás: Saját szerkesztés

A 8 kérdés már a kutatás lényeges részére tér át, nevezetesen vannak-e előnyei, pozitívumai az Új Ukrán Iskola programnak a szülőkkel való kapcsolattartás terén. A 11 kitöltő közül 8 tanító nem tapasztal különbséget a szülőkkel való viszonyban. A maradék három pedagógus úgy gondolja, hogy a NUS szerinti partnerségi pedagógia koncepciója mélyebb kapcsolat kialakítására ad lehetőséget pedagógus és szülő között, illetve együttműködésre ösztönöz a gyermek fejlődésével kapcsolatban. Bár a pedagógusok többsége nem tapasztal kiemelkedő

különbséget az új oktatási rendszer bevezetése óta a szülő-pedagógus viszonyban és kommunikációban, de egyértelműen nagyon fontosnak illetve fontosnak tartják a megfelelő párbeszédet a szülőkkal. Ezt prezentálja a következő ábra is.

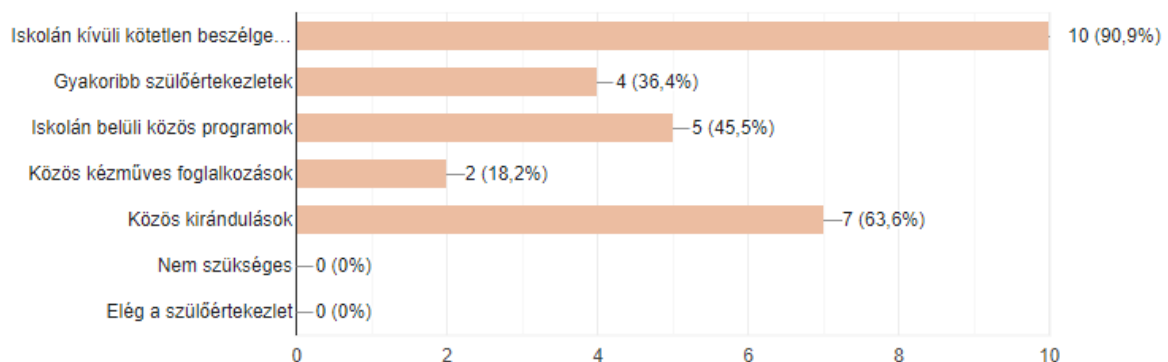
7.ábra Mennyire fontos az együttműködés szülő-pedagógus között

Forrás: Saját szerkesztés

Mivel a gyermek fejlődése érdekében dolgozik össze a pedagógus a szülői kollektívával és esetenként az egyes szülőkkal is, ezért ezt a fajta együttműködést mondhatni a munkája alapjának tartja majdnem minden megkérdezett pedagógus.

8.ábra Hogyan alakíthatunk ki jó együttműködést pedagógus és szülő között

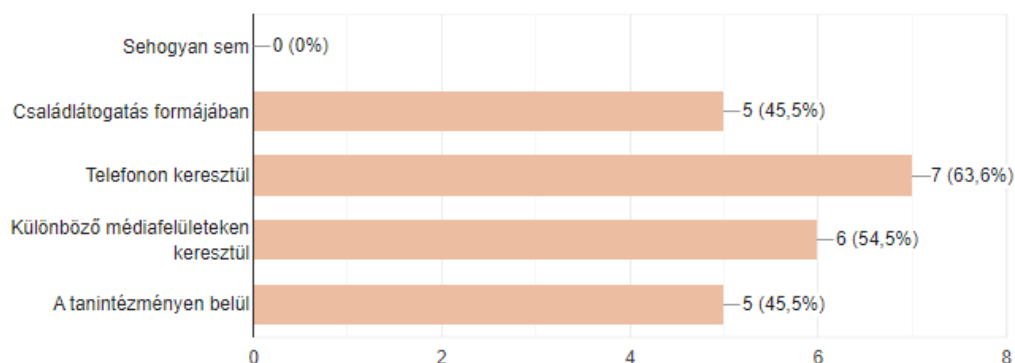
Forrás: Saját szerkesztés

A felmérésben részt vett személyek kiválaszhatták azokat a válaszokat, hogy hogyan, milyen módokon alakíthatnának ki jó viszonyt a szülőkkal. A válaszadók 90% egyetért abban, hogy az iskolán kívüli kötetlen beszélgetés a szülővel a legjobb módja annak, hogy jobb viszony alakuljon ki közöttük. Továbbá szintén nagy arányban az iskolán belüli vagy azon kívüli közös programok további lehetőséget adnak a partnerségi viszony kialakítására. Senki nem gondolja viszont azt, hogy a szülőértekezletek elegendőek lennének erre. A válaszok alapján

elmondható, hogy a pedagógusok részéről van igény arra, hogy akár közös programokat szervezzenek a szülőkkel, vagy kötetlenül elbeszélgessenek.

Az egyéni beszélgetések és a közös szülőértekezletek fontosságát tárja fel a következő két kérdés, amiből megtudhatjuk, hogy a pedagógusok többsége igény szerint tart alkalmakat, szülőértekezleteket a felmerülő problémák kiküszöbölésére, illetve többször is egyénileg keresi meg a szülőt és beszélget el a gyermeke hatékonyabb fejlődése érdekében. A megkérdezettek több, mint fele igényt tart az egyéni beszélgetésekre és minden alkalmat megragad, hogy megkeresse a szülőt akkor, ha valami probléma merül fel a gyermek oktatásával, nevelésével kapcsolatban. Ebben a legtöbb pedagógus elkötelezett.

9.ábra A szülőkkel való találkozás megvalósításának formái

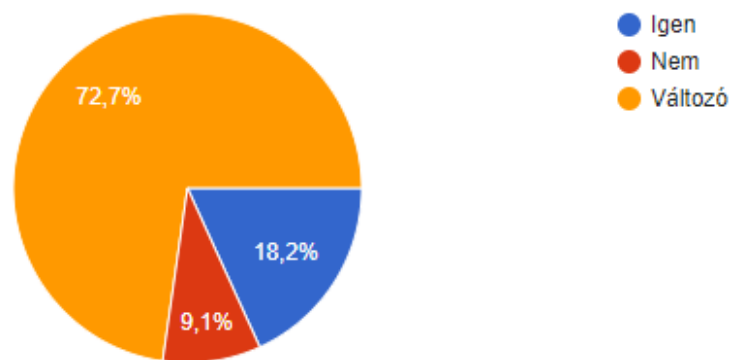
Forrás: Saját szerkesztés

Hogy milyen formában valósítják meg a pedagógusok a szülőkkel való kapcsolattartást, ezt láthatjuk a 10. ábrán. Mivel több válaszlehetőség volt eléjük tárva és többet is kiválaszthattak, így egyértelmű, hogy a kapcsolattartás főbb formái a telefonon és a különböző online médiafelületeken keresztül valósul meg. Kihasználva az internet adta lehetőségeket, a kapcsolattartás ilyen formája már szinte mindenkinek elérhető, egyszerű, kényelmes. De a pedagógus szívesen beszélget a szülőkkel az iskola falain belül is, ha erre van mód és természetesen, nem ment ki a divatból a hagyományosnak mondható családlátogatás sem. 11-ből 8 pedagógus alkalmazza ezt a kapcsolattartási formát. Arra a kérdésre, hogy milyen alkalommal látogatják meg a családokat, hét válasz futott be. Mind különböző. Elsősorban a családi körülmények megismerése céljából történik a családlátogatás, vagy azokban az

esetekben, ha az egyes tanulókkal probléma adódik a tanév során. Vagy rendszertelenül látogatja a tanintézményt, vagy viselkedési problémái vannak, vagy hosszabb betegség alkalmával a pedagógus figyelmességéből meglátogatja a tanulót és szüleit. Az ilyen látogatások alkalmával nyitottabb, őszintébb lehet a kommunikáció, illetve eredményes is lehet a problémák kiküszöbölése céljából.

Arra a kérdésre, hogy részt vesznek-e a szülők az iskola mindennapi életében, a legtöbben a „Változó” választ adták. Egy válasz „Nem” volt, kettő pedig határozott „Igen”.

10.ábra Részt vesznek-e a szülők az iskola mindennapjaiban

Forrás: Saját szerkesztés

Hogyan vesznek részt? Különböző módokon. Például háttérmunkát végeznek iskolai rendezvényeken, segítenek a tanterem kialakításában, rendben tartásában, tanév végén megszervezik a tanterem tatarozását.

A pedagógusok is igyekeznek különböző formákban bevonni a szülőket a közös munkába. A legtöbben információs szinten, vagyis informálják a szülőket az aktuális eseményekről, de van olyan pedagógus is, aki többet is bíz a szülőkre. Programok szervezésében és lebonyolításában, különböző foglalkozások levezetésében, vagy éppen tanulmányi segédanyagok beszerzésében és elkészítésében is részt vesznek a szülők. Azok a szülők, akik ilyen formában is be vannak vonva az iskola, az osztály mindennapjaiba, jobban bepillantást kaphatnak az iskolában folyó oktatási, nevelési munkába, jobban értékelik a pedagógusok erőfeszítéseit, munkáját.

Arra a kérdésre, hogy miért tartja fontosnak a szülőkkel való együttműködést, a pedagógusok egyöntetűen csak különböző válaszokban nyilvánították ki, hogy elengedhetetlen az

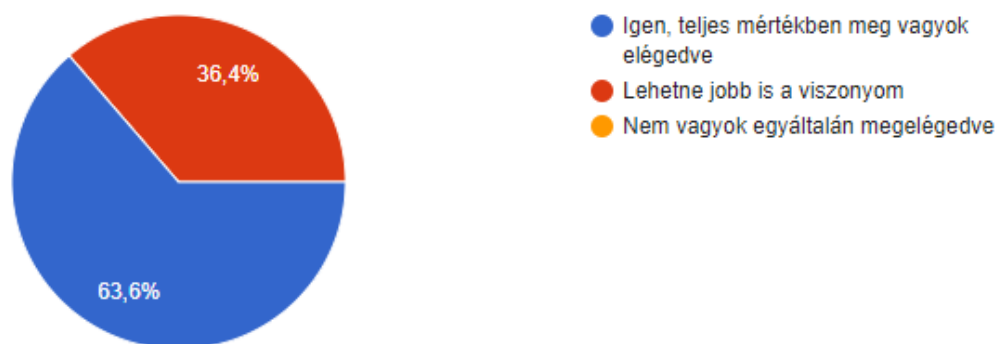
együttműködés a gyermekek egyéni fejlődése érdekében, illetve abban, hogy jobban, aktívabban tanuljanak a gyerekek és majd hasznos részei legyenek a társadalomnak.

Arra a kérdésre, hogy hogyan lehetne ösztönözni a szülőket még inkább az elkötelezett együttműködésre, olyan válaszok érkeztek, mint:

” A szülő is érezze a fontosságát annak, hogy gyermekét boldognak és sikeresnek szeretnénk látni. Ez a közös cél.” vagy

„Akinek a gyermeke tudása fontos azokat nem kell ösztönözni, akik pedig nem ezt helyezik előtérbe azokat szerintem nem a tanító dolga ösztönözni,arra vannak a megfelelő szociális szervek.” Érkeztek olyan válaszok is, hogy közös programokban, megbeszéléseken való részvétellel lehetne őket ösztönözni.

11.ábra Meg van-e elégedve a szülővel való partneri viszonyal jelen állás szerint?

Forrás: Saját szerkesztés

Hét pedagógus teljes mértékben meg van elégedve a kapcsolatával a szülővel, négy viszont azt állítja, hogy lehetne jobb is a viszonya velük. Ez a válasz azt sugallja, hogy a pedagógus törekszik a még jobb kapcsolat kialakítására, és hogy van önkritikája ebben a kérdésben, nem elégszik meg a jelenlegi helyzettel.

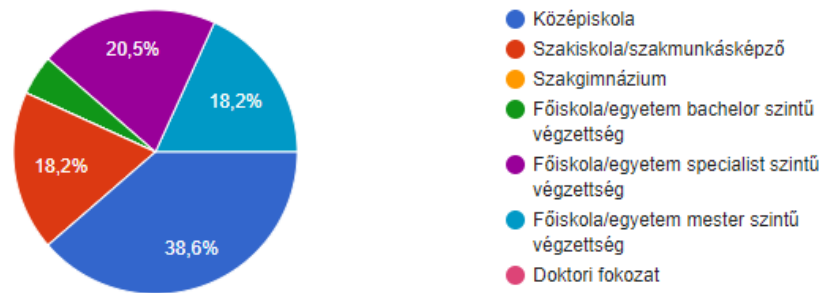
Arra a kérdésre, hogy van-e lehetősége a szülőknél vélemény nyilvánításra, a válaszadók 100% igennel válaszolt. Természetesen a pedagógusok részéről nyitott a kapcsolat a szülők felé. A szülők szóban és online felületeken keresztül is kinyilváníthatják véleményüket, beszélhetnek a tanítóval.

Végezetül pedig volt egy olyan kérdés, hogy Kitől függ leginkább a jó partnerségi viszony kialakítása, szülőtől, pedagógustól, az iskola vezetésétől? A válasz egyértelműen az volt, hogy mindháromtól egyenlő arányban. Tehát, nem lehet a jó viszony kialakítását csak a tanárra

hárítani úgy, hogy a szülő nem tesz érte semmit. Nem helyes az sem, ha a pedagógus áthárítja annak felelőségét a szülőre, hogy csak rajta múljon a jó kommunikáció. Kezdeményezze a kapcsolatteremtést a pedagógus inkább, hogy a szülő érezze, hogy az ő véleménye is fontos, és hogy bizalommal fordulhat a tanár felé, ha probléma merül fel a gyerekekkel az iskolában.

A szülők számára készült kérdőív 16 kérdést tartalmaz. 44 szülő töltötte ki és küldte vissza az űrlapot. A megkérdezett szülők mindegyike anyuka.

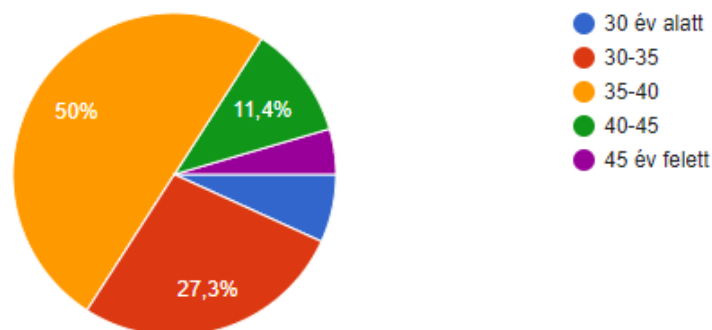
12.ábra legmagasabb iskolai végzettség

Forrás: Saját szerkesztés

A megkérdezettek 38,6% rendelkezik középiskolai végzettséggel, 17 személy. 8-8 személynek van főiskola/egyetem mester szintű végzettsége, illetve szakiskola/szaktanulmányi képző végzettsége. 20,5%, 9 személy specialista végzettséggel rendelkezik, 2 pedig bachelor szintű végzettséggel.

13.ábra Szülők életkora

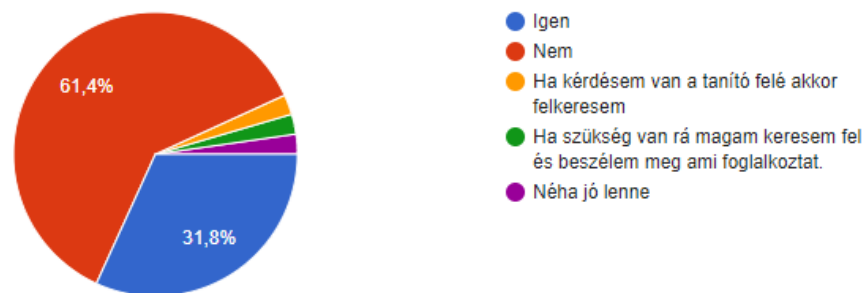

Forrás: Saját szerkesztés

Ami a szülők életkorát illeti, a megkérdezett szülők 50%-a 35-40 év között van. 27,3% 30-35 év között van, 11,4%-a 40-45 év között. Két személy 45 év feletti, három személy pedig 30 év

alatti. 75% arányban azok vannak, akiknek van állandó kötött munkahelyük. Arra a kérdésre, hogy hányszor vesznek részt a szülők egy tanév folyamán szülőértekezleten, a válaszadók fele írta, hogy félévente egyszer meg el, 23% írta, hogy félévente kétszer. A többiek válasza arra utalnak, hogy mindig igyekeznek részt venni, ahányszor kell. A válaszadó szülők 80%-a nem igényel több szülőértekezletet, míg 20% igényelne többet is.

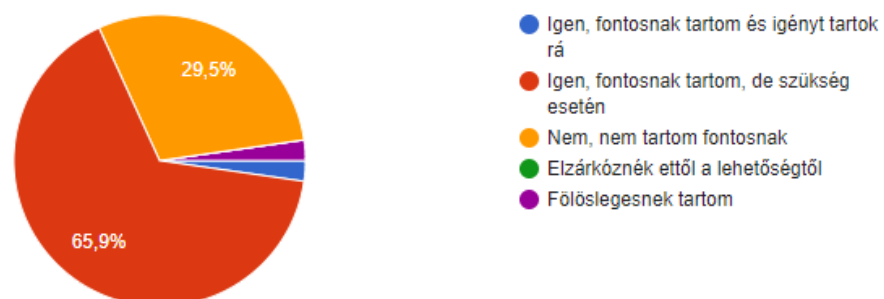
14.ábra Igényel-e több személyes találkozót a tanítónővel?

Forrás: Saját szerkesztés

A 15. ábra szerint a megkérdezettek kicsivel több, mint a fele nem igényel több személyes találkozót a tanítónővel, 31% igényelne többet, míg az egyéb válaszok szerint szükség esetén a szülő maga keresi meg a gyereke tanítóját a kérdésével.

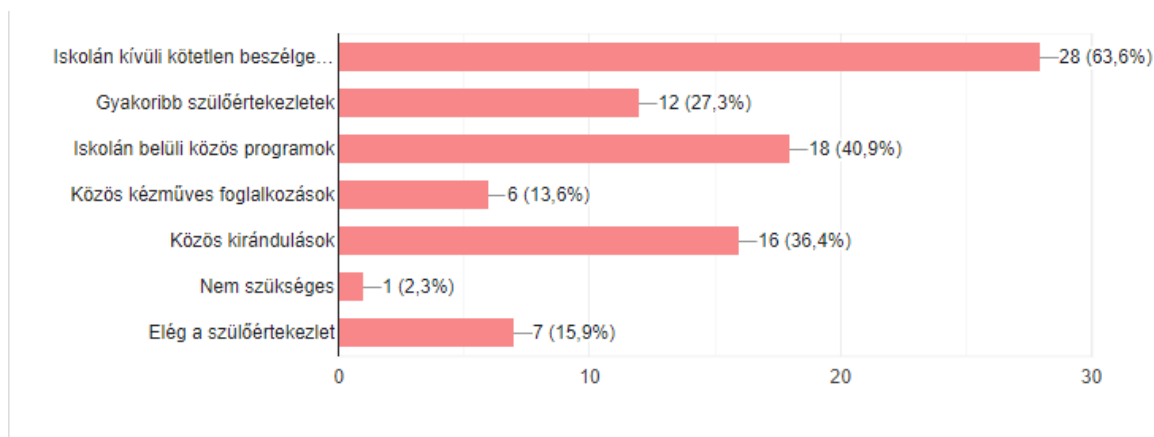
15.ábra Fontosnak tartja-e a családlátogatást a pedagógus részéről?

Forrás: Saját szerkesztés

A családlátogatás fontosságáról megoszlanak a vélemények. Egy személy fölöslegesnek tartja, 13 személy nem tartja fontosnak, 29 anyuka fontosnak tartja, ha szükséges, és csak egy szülő írta, hogy fontos számára, hogy a pedagógus ellátogasson a családhoz, és igényt is tart rá.

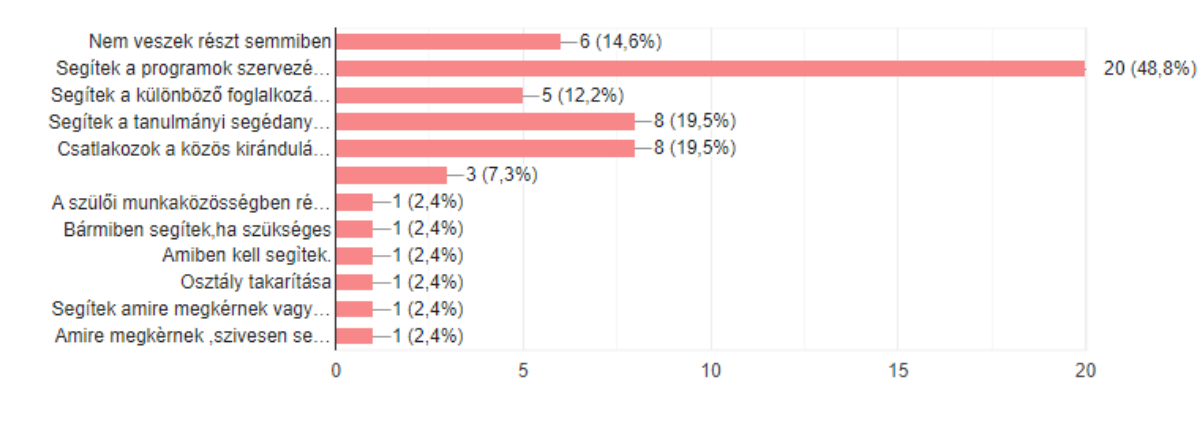
16.ábra A jó együttműködés szülő és pedagógus formái

Forrás: Saját szerkesztés

A jó együttműködés kialakításának legjobb módjai a szülők szerint a kötetlen beszélgetések, az iskolán belüli közös programok, a közös kirándulások lennének. 7 válaszadó szerint elég a szülőértekezlet, 1 válaszadó szerint pedig az sem szükséges. A kapcsolattartás telefonon keresztül, különböző online felületeken keresztül vagy személyes beszélgetéseken keresztül valósul meg a szülők szerint.

17.ábra Milyen formában kapcsolódik be Ön az osztály életébe?

Forrás: Saját szerkesztés

Megoszlanak a válaszok a 18. kérdésre. Sok szülő részt vesz az osztály életében különböző formában. Van, aki részt vesz a programok szervezésében, foglalkozások lebonyolításában,

tanulmányi segédanyagok készítésében. Ha a tanár megkéri a szülőt, szívesen részt vállal, amiben kell – néhány válaszadó szerint.

A következő kérdés alapján elmondható, hogy a szülők 86%-a meg van elégedve a tanítóval való partneri viszonytal, 14% szerint pedig jobb is lehetne a viszony. A szülők 100%-a állítja, hogy van lehetősége a véleménynyilvánításra, és ezt a szülők 75%-a szóban teszi meg személyesen a tanítóval, a többiek pedig vagy online felületeken keresztül vagy a szülői tanácson keresztül. Végezetül az utolsó kérdésre, hogy kitől függ a jó partnerségi viszony kialakítása, 3 személy szerint elsősorban a tanártól, 5 személy gondolja úgy, hogy elsősorban a szülőtől, és 36 személy szerint mindháromtól egyenlő arányban.

Összefoglalva a tanárok és a szülők által kitöltött kérdőívek eredményét, mindenképpen pozitív volt, hogy sokan kitöltötték és válaszoltak a kérdésekre. Munkám során két hipotézist állítottam fel, amiket most külön fogok elemezni, hogy bebizonyosodtak vagy megdőltek az állítások.

Hipotézis 1. A pedagógusok szerint az Új Ukrán Iskolában szorosabb az együttműködés a szülők és az iskola között.

A válaszokból én azt szűröm le, hogy nincs egyértelmű különbség a szülőkkel való partneri viszonyban azóta, mióta a NUS szerint dolgoznak, mint azelőtt. Ez az együttműködés sok tényezőtől függ, ami független az oktatási rendszertől. Talán több lehetőséget ad a NUS koncepció a partneri pedagógia formáira nézve, több figyelmet fordít a közös munka fontosságára, de alapjában véve a szülőkkel való munkát a pedagógusok mindig is fontosnak tartották, dolgoztak rajta, ápolták a jó kapcsolatot a szülőkkel a NUS bevezetése előtt is és után is. Kicsit mások lettek a kapcsolattartás módjai, hiszen az utóbbi években teret nyert az online, interneten való kapcsolattartás. Megfigyeltem, milyen kapcsolattartási módokat választottak azok a pedagógusok, akik meg vannak elégedve a szülőkkel való partneri viszonytal. Csak egyetlen pedagógus hivatkozik kizárólag a tanintézményen belüli kapcsolattartásra. Kettő említi meg a családlátogatást, mint kapcsolattartási formát, de e mellett még szerepel a telefonos és a médiafelületeken történő kapcsolattartás a szülőkkel. Tehát, bár sok pedagógus voksolt a családlátogatás mellett, és gyakorolja is azt, már nem ez az elsődleges a viszony kialakításában. Sok esetben nem fontos személyesen találkoznia szülőnek és pedagógusnak, hiszen ugyanezt megteheti egy mobiltelefon, egy kamera és internet segítségével akár egy másik országból is. Ennek fontossága igen is nagy teret kapott az utóbbi egy évben, hiszen a háború elindulása óta sok gyerek és szülő kénytelen volt

elköltözni egy szomszédos országba, és online bekapcsolódni a tanulásba. Sok osztályban vannak olyan gyerekek, akik mai napig így folytatják a tanulást. Ez egy kényszerlehetőség, de nagyon is jó lehetőség a semmihez képest. Ezek a kapcsolattartási formák jobb lehetőséget adnak, de a pedagógusok nagyobb része szerint nem változtatnak a szorosabb partneri viszony kialakításában. Azt is felmértem, hogy a pedagógusok szerint, akik egyébként meg vannak elégedve a partneri viszonytal, hogy gondolják, a NUS bevezetése után szorosabb lett-e a partneri viszonyuk a szülőkkel. Azt kaptam, hogy a 11 válaszadó pedagógus közül 9 úgy gondolja, hogy nincs különbség ebben a kérdésben a NUS bevezetése előtt és után. Tehát az első hipotézis nem bizonyítható egyértelműen. Arra enged ez következtetni, hogy a pedagógusok mindig a jó viszony ápolásának a kezdeményezői voltak. Az is lehet a jó partneri viszony magyarázata, hogy a kutatásban részt vevő iskolák kis létszámú falusi tanintézmények, ahol az emberek ismerik egymást, iskolán kívül is találkozhat akár szülő-pedagógus: összefuthat a boltban, piacon, stb. Egy nagyobb városi környezetben az adott kutatásnak más lett volna az eredménye e téren.

Hipotézis 2. A szülők elégedettek az oktatási intézménnyel és a pedagógusokkal való kommunikációval és segítséggel az Új Ukrán Iskola koncepciójában.

Ez a felvetés igaznak bizonyult, hiszen a nagy százaléka megfelelőnek tartja a kommunikációt a pedagógussal illetve az oktatási intézménnyel. 44 válaszadó közül 38 teljes mértékben meg van elégedve a pedagógussal való viszonyával, 6 ember írta, hogy lehetne jobb is a viszonya. Azok, akik meg vannak elégedve a viszonytal, rendszeresen járnak szülőértekezletekre, attól függően, hányat tart a tanár egy félévben vagy évben. A szülők nagy többsége igyekszik megfelelni az eléjük támasztott szülői feladatoknak, és annak, amit esetleg a tanár is elvár a szülő részéről. 13 szülő mondta azt, hogy több személyes megkeresést igényelne a pedagógus részéről. Tehát, a pedagógusoknak is van még mit csiszolni a jó partneri viszony kialakításában. A legtöbb esetben be vannak vonva a szülők az oktatási intézmény és az osztály mindennapi életébe, munkájába, az már csak az adott szülőtől függ, hogy akar-e élni ezzel a lehetőséggel. A megkérdezettek közül tízen nyilatkoztak úgy, hogy nem vesznek részt semmiben, ami az osztállyal kapcsolatos. Tehát, minden negyedik szülő. Sok éves tapasztalat az is a pedagógusok részéről, hogy sajnos a szülők nem mindegyike kész erre a szoros együttműködésre, munkára. Akinek fontos a gyermeke előmenetele, fejlődése, annak a szülőknek az is fontos, hogy jó kapcsolata legyen a pedagógussal. Ezért hajlandók sok mindent megtenni, főleg, ha megkérik rá őket. A megkérdezettek $\frac{3}{4}$ -e vesz részt programok szervezésében, közös kirándulások lebonyolításában, de akár tanulmányi segédanyagokat is

készítenek, foglalkozásokat vezetnek le, vagy osztályt takarítanak. Csak a fantázia szabhat határt annak, hogy hogyan és milyen módokon valósulhat meg az együttműködés a szülőkkel. Mindezt a gyerekek előmenetele, egészséges testi és lelki fejlődése érdekében kell a pedagógusoknak kialakítani. A közös gyümölcsező munka legyen mindig fontos a szülő-pedagógus-intézmény között.

Az angolszász világban – az iskola-szülő partnerkapcsolat témakörében – az egyik legtöbbet idézett szerző, Epstein (2001) a két intézmény együttműködésének fontosságát hangsúlyozta. Véleménye szerint a szülői bevonódás és annak egyes formái legalább olyan fontosak a tanulmányi eredményesség szempontjából, mint a családi háttérváltozók (Handbook of the sociology of education 2000, p. 289). Epstein partnerkapcsolati modellje három fő kontextusból – a család, iskola és a helyi közösség – indul ki, mely hatással van a gyermek szocializációjára és oktatására. A modell középpontjába a tanulót állította. A partnerkapcsolat lényege, hogy hozzájáruljon az iskolai sikerek eléréséhez. Ha a tanuló érzi a biztatást, akkor szorgalmasabban tanul, jobban teljesít, nem morzsolódik le. Emellett a szülő és az iskola közötti harmonikus együttműködések fejlesztik az iskolai légkört, színesítik az iskolai programokat, növelik a szülők készségeit és segítik a tanárokat a munkájukban (Epstein 2001). Hoover-Dempsey azt találta, hogy a szülők részvétele tehát nemcsak az iskolai eredményességre hat, hanem a tanulók iskolához fűződő attitűdjére, a tanulásra fordított időre és az iskolai magatartására is. (Hoover-Dempsey, Sandler 1997). Hoover-Dempsey, K. V. és Sandler több évtizedes kutatómunka során – több lépcsőben – együttesen dolgozták ki a szülői bevonódás modelljét. A családokat három fő ok készítheti bevonódásra: (1) személyes motivációk, (2) érzékelik az iskola meghívását, (3) szülői életkörülmények. A szülői bevonódást meghatározhatják olyan tényezők is, melyek nem befolyásolhatók az iskola vagy a pedagógusok által. Ide sorolható a család kultúrája, a szülők idő- és energia érzékelése, valamint a készségeik és tudásuk.

A szülői bevonódást akadályozó tényezők

Hoover-Dempsey sorra vette azokat a tényezőket, melyek a szülői bevonódás gátjaiként értelmezhetők. Ezek lehetnek a családhoz köthető korlátok és lehetnek az iskola, illetve a tanárokból eredő akadályok is. Ha először a családhoz kapcsolódó nehézségeket vesszük sorra, akkor több tényező is szóba jöhet, melyek három csoportra bonthatók. Az elsőbe azok a praktikus nehézségek tartoznak, mint pl. rugalmatlan munkaidő, kényszerű ingázás a távoli lakóhely miatt. A második csoportba sorolhatók azok a pszichológiai nehézségek, mint pl. kellemetlen iskolaélmények, gyenge iskolai teljesítményre és bánásmódra emlékezés,

elégletes fizikai és mentális egészség, melyek miatt sok szülő úgy érezheti, hogy nem eléggé felkészült a hatékony partneri viszony kiépítésére és fenntartására. S végül azok a kulturális különbözőségekből eredő akadályok is megemlítendők, melyek az iskolai és az otthoni értékrendek, elvárások eltéréséből adódnak. Felmerülhetnek nyelvi különbözőségek, melyek korlátozhatják az iskolában megnyilvánuló értékek megértését, elfogadását (Walker, Hoover-Dempsey 2008) A jó partnerkapcsolat kialakulását nemcsak a család tartózkodása, passzivitása akadályozhatja meg, hanem az iskolában, és a tanároknak meglévő korlátok és nehézségek is. A pedagógusoknál is fennállhatnak különböző pszichológiai és kulturális korlátok, mint pl. tanítási képességek és a szülőkkel való kapcsolattartás képességének hiányosságai, a szülői kritikától való félelem. Sok tanárnak kevés ismerete van arról, hogyan vonja be hatékonyabban a szülőket az iskola életébe. Amennyiben kevés pozitív visszajelzés érkezik a szülők felől a tanári erőfeszítésről, akkor sok tanár feladja azt, hogy elérje a szülőket. Egy idő után ez a terület kevésbé kap hangsúlyt a pedagógiai munkájában (Walker, HooverDempsey 2008; Green et al. 2007)

IV. Az oktatás minőségének biztosítása a Nagydobronyi Kistérség Nagydobronyi Líceumában

Az általános középfokú oktatási intézmény oktatási tevékenységének fő célja az ember, mint egyén és mint a társadalom legmagasabb értéke, átfogó fejlesztése. Ennek a célnak az elérése jelzi a minőségi oktatást az intézményben.

Hogyan lehet ezt elérni, ha az oktatási intézmény tevékenysége többkomponensű és különböző interakciós mechanizmusokra épül? Nyilvánvalóan a probléma megoldásának rendszerszintűnek kell lennie: olyannak, amely figyelembe veszi az oktatási tevékenység minden összetevőjét és azok hatását a végeredményre.

Ukrajna oktatási törvénye az oktatás minőségét úgy határozza meg, mint "a tanulási eredményeknek a törvény által megállapított követelményeknek való megfelelést, a vonatkozó oktatási színvonal és/vagy oktatási szolgáltatások nyújtásáról szóló megállapodást". Az oktatási tevékenység minőségét pedig - mint „az oktatási folyamat megszervezésének, biztosításának és végrehajtásának szintjét, amely biztosítja a minőségi oktatás egyének általi megszerzését és/vagy az oktatási szolgáltatásnyújtásról szóló szerződésben törvény által meghatározott követelményeket." (Ukrajna Oktatási Törvénye 1. cikk 1. részének 29. és 30. pontja).

Ezért az oktatás minősége (tanulási eredmények) elválaszthatatlannak tekinthető egység az oktatási tevékenység minőségével (az oktatási folyamat szervezése). Az oktatási folyamat összetevői – az oktatási környezet, a pedagógiai tevékenységek, az értékelési rendszer, a menedzsment tevékenységek – közvetlenül befolyásolják a tanulók tanulási eredményeinek minőségét.

Az iskolai oktatás és oktatási tevékenység minőségének biztosítása érdekében szükség valamennyi összetevőre és tényezőre szisztematikusan hatni, vagyis kialakítani az oktatás minőségét biztosító belső rendszert, amelynek a tanulmányi integritás elvein kell alapulnia. (Абетка для директора 2021)

Ukrajna Állami Oktatási Minőségügyi Szolgálatának által kidolgozott «Абетка для директора», az „Igazgató ábécéje” elnevezésű dokumentum foglalja magában a fent említett tényeket és érveléseket. Ajánlásuk szerint minden általános közép fokú oktatási intézmény ki kell, hogy alakítsa az oktatás minőségét biztosító belső rendszerét. A dokumentum átfogó rendszerben tartalmazza az ehhez szükséges ajánlásokat, javaslatokat.

A belső minőségbiztosítási rendszer kialakításakor a következő elvekre kell támaszkodni:

- Gyermek centrikusság
- Az oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása
- Az oktatási intézmény autonómiája
- A minőségirányítási rendszer integritása.
- Folyamatos fejlesztés
- Külső tényezők hatása
- Rugalmasság és alkalmazkodóképesség

A belső rendszer kiépítésének főbb szakaszai:

- Belső rendszer tervezés
- Önértékelés
- Jelentés
- Tervezés

Az oktatási tevékenység minőségének önértékelési irányvonalai:

1. *Az oktatási intézmény oktatási környezete*

- 1.1. Egészséges, biztonságos és kényelmes tanulási és munkakörülmények
- 1.2. Oktatási környezet kialakítása, amely mentes mindenféle erőszaktól és megkülönböztetéstől
- 1.3. A befogadó, fejlesztő és tanulásra ösztönző oktatási helyszín kialakítása

2. *Az oktatásban részt vevők értékelési rendszere*

- 2.1. A tanulók tanulási eredményeit értékelő rendszer elérhetősége, ami biztosítja a méltányos, elfogulatlan, tárgyilagos és őszinte értékelést
- 2.2. Minden tanuló tanulási eredményeinek szisztematikus követése és (szükség esetén) támogatás nyújtása az oktatási folyamatban.
- 2.3. Az értékelési rendszer orientációja a tanuló saját tanuláshoz való felelősségének- és az önértékelési képessége kialakítására.

3. *Az oktatási intézmény oktatóinak pedagógiai tevékenysége*

- 3.1. A pedagógusok saját tevékenységének eredményes tervezése, modern oktatási megközelítések alkalmazása az oktatási folyamat szervezésében a tanulók kulcskompetenciáinak formálása céljából.
- 3.2. A pedagógusok szakmai szintjének és pedagógiai készségének folyamatos fejlődése.
- 3.3. Együttműködés kialakítása a hallgatókkal, szüleikkel, az oktatási intézmény dolgozóival.
- 3.4. Pedagógiai tevékenység szervezése

és a hallgatók oktatása a tanulmányi integritás alapján

4. *Az oktatási intézmény irányítási folyamatai*

- 4.1. Fejlesztési stratégia jelenléte és az intézmény tevékenységének tervezésére szolgáló rendszerek, a felállított feladatok végrehajtásának monitorizálása
- 4.2. bizalmi kapcsolatok kialakítása, átláthatóság, az etikai normák betartása
- 4.3. A személyzeti politika hatékonysága és a tanári kar szakmai fejlődésének a biztosítása.

4.4. Az oktatási folyamat szervezése az emberközpontúság elvein, menedzsment jóváhagyása a résztvevők konstruktív együttműködésének alapján, az oktatási intézmény interakciója a helyi közösséggel.

4.5. Az akadémiai integritás politikájának kialakítása, támogatása és végrehajtása. (Абетка для директора, 2021)

A Nagydobronyi Líceum Kárpátalja egyik legnagyobb magyar tannyelvű középfokú oktatási intézménye. A nagy múltú intézmény az elmúlt évben ünnepelte fennállásának 70. évfordulóját. Az intézmény vezetői és oktatói mindenkor igyekeztek az oktatási-nevelési tevékenységet magas fokon fenntartani, és megszervezni a minőségi oktatást, illetve biztosítani az oktatáshoz való egyenlő hozzáférés lehetőségét. Az intézmény jelenlegi vezetése Ukrajna Oktatási Törvénye és annak alaptörvényei alapján vezeti az intézményt. Napjainkban az iskolák nagy átalakuláson kell, hogy átmenjenek. Tudniuk kell alkalmazkodni a kor társadalmi átalakulásaira, kihívásaira. „A társadalmak folytonos változása jelentős hatást gyakorol az országok iskolarendszereire, de ez nem egyirányú folyamat, mivel az iskoláknak is választ kell adniuk ezekre a kihívásokra. Ezek közé sorolható az egyre növekvő mértékű kulturális és nyelvi diverzifikáció, vagy a család szerepének átalakulása, mely új kérdéseket vet fel a gyermekek szocializációjával kapcsolatban”. (Imre, 2017) Annak érdekében, hogy az oktatási intézmény megfeleljen a jelen kor oktatási-nevelési tevékenység elé állított követelményeknek, megteremtse versenyképességi lehetőségeit, illetve magasabb szintre emelje az oktatás színvonalát, úgy döntött, hogy kialakítja az oktatás minőségét biztosító belső rendszerét Ukrajna Állami Oktatási Minőségügyi Szolgálatának ajánlása alapján. Az oktatási tevékenység minőségének önértékelési irányvonalait alkalmazva az elmúlt 2022-23-as tanévben megvizsgálták és áttekintették az oktatási intézmény oktatási környezetét. Felmérést végeztek az oktatásban részt vevő pedagógusok, tanulók, szülők között. A felmérés eredményei nyilvánosak, a Nagydobronyi Líceum honlapján megtekinthetőek.

<https://sites.google.com/view/monitoringndliceum/f%C5%91oldal>

Fontos megjegyezni, hogy a belső minőséget biztosító rendszer kialakításában fontos szerepet kap minden személy, aki bármilyen formában részt vesz az oktatásban. Tehát az oktatási intézmény dolgozói, pedagógusai, az intézmény vezetői, tanulói és azok szülei egyaránt. Mivel az oktatási tevékenység minősége egyaránt függ minden részt vevő kapcsolatától, ezért itt is helyet kap a partnerségi pedagógia gyakorlati alkalmazása. „Olyan iskolákra lesz szükség, melyek nagyfokú autonómiát élveznek, és ez előreláthatólag együtt jár a közösségek és a tágabb társadalom kapcsolatának erősödésével. A partnerkapcsolatok, a hálózatok és

network-ök jelentősége növekedhet, melyekben a szülők, mint legfontosabb partnerek szerepe felértékelődhet. Ezek új tanulási lehetőségeket nyithatnak meg a tanulók felé és új támogatási formákat is nyújthatnak az iskola és a tanárok felé” (Imre, 2017). Tehát elengedhetetlen feladata az iskolának az, hogy legyen nyitott a szülők felé, tekintse partnernek őket annak érdekében, hogy a gyerekeik több lehetőséghez jussanak és megállják a helyüket az eléjük támasztott kihívásokban.

Cerna szerint az oktatási rendszer olyan rendszernek tekinthető, ahol elengedhetetlen a bizalom egy magasabb szintje, mivel a rendszer szereplői (stakeholder) közötti interakciók csak így képzelhetők el (Cerna 2014, 10).

4.1 A kutatás módszere

A szakdolgozat kutatásának *a tárgya* továbbra is a partnerség kialakítása és megvalósítása, ezért kapcsolódhat a Nagydobronyi Líceumban folyó 2023-24-es tanévben végzett felméréshez. A felmérés az idei tanévben az oktatás-nevelési folyamat értékelési rendszerét célozza meg. Az értékelési rendszerhez az alábbi követelmények társulnak:

- A tanulók tanulási eredményeit értékelő rendszer elérhetősége, ami biztosítja a méltányos, elfogulatlan, tárgyilagos és őszinte értékelést
- Minden tanuló tanulási eredményeinek szisztematikus követése és (szükség esetén) támogatás nyújtása az oktatási folyamatban.
- Az értékelési rendszer orientációja a tanuló saját tanuláshoz való felelősségének- és az önértékelési képessége kialakítására.

. Az össziskolai felmérés folyamán megkérdezésre kerültek a líceum pedagógusai, 10-11. osztályos tanulói, illetve a szülők. Egy objektív, méltányos és elfogulatlan értékelési rendszer úgy alakulhat ki, ha minden résztvevő kialakíthatja nézőpontját és elmondhatja véleményét a témával kapcsolatban. Fontos, hogy a tanulók és a szülők informálva legyenek az értékelés kritériumaival, szabályaival kapcsolatban. Az értékelési rendszer a kompetencia alapú oktatást kell, hogy elősegítse. A tanulók tudásának eredményeit folyamatosan ki kell elemezni. Hogyan valósul meg a formatív ellenőrzés. Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keressük a válaszokat. A felmérés és a válaszok kiértékelése a teljes tanévre van előirányozva. A mi kutatásunk a teljes felmérésnek csak részeredményét adja, mivel csak az alsós pedagógusokra és szülőkre tér ki, illetve a tanulói kérdőívet adaptáltuk a 4. osztályosokra.

Kutatásunk *célja*: az iskolai felméréshez kapcsolódva kérdőív segítségével közvélemény kutatást végezni az alsó tagozatos tanítók között az értékelési rendszerrel kapcsolatban. Megkérdeztük a szülőket is egy nekik összeállított kérdőívvel. Illetve a 4. osztályosok között is végeztünk egy rövid felmérést, ők az osztályteremben részükre kiosztott kérdésekre adtak rövid „igen-nem” válaszokat. A kérdőíveztetés anonim volt. A kutatás során a következő hipotéziseket állítottuk fel:

4.2 Hipotézisek

Hipotézis1. Az oktatásban részt vevő pedagógusok elkötelezettek a tanulók tudásának objektív értékelésében.

Hipotézis 2. Az oktatásban részt vevő szülők egyetértenek és meg vannak elégedve az oktatási intézmény értékelési rendszerével.

Hipotézis 3. Az oktatásban részt vevő 4. osztályos tanulók pozitívan értékelik a pedagógus tevékenységét.

4.3 Az eredmények bemutatása

4.3.1 Pedagógusok között végzett felmérés

A pedagógusok számára a kérdőív államnyelven, azaz ukránul lett kiküldve. 21 válasz érkezett vissza, ami lefedi a teljes alsós tanári kart.

Az első kérdés arra irányul, melyik osztályban tanítanak a pedagógusok.

2.kérdés: Milyen támogatást nyújt a hallgatóknak tanulmányaik során?

A válaszok nagy része alapján a tanítók egyéni konzultációkat, esetenként külön foglalkozásokat is tartanak a tanulóknak. Motivációval, dicsérettel, együttműködéssel, biztatással segítik kis tanulóikat a tanulásban. Kisiskolás korban ezek a módszerek a leghatékonyabbak a jó eredmények elérésében.

3. kérdés: Milyen értékelési formát használ?

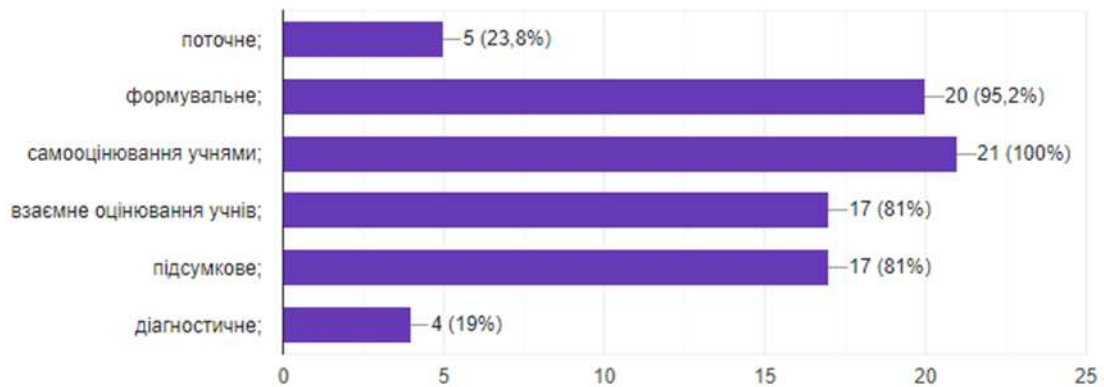
A megkérdezettek mindegyike használja a tanuló önértékelését, vagyis a tanuló értékelje saját tudását. Mivel a NUS koncepció alapján az elemi osztályosoknál a formatív, azaz a szóban történő értékelést kell alapul venni, ezért ezt is majdnem mindenki bejelölte. A tanulók kölcsönös értékelése és az összegző értékelés is sok választ kapott. A diagnosztikai értékelés 3, 4. osztályban kap hangsúlyt egy-egy témakör lezárásakor.

18. ábra Értékelési formák használata

3. Для оцінювання здобувачів освіти Ви використовуєте: (можна обрати кілька варіантів відповідей)

21 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

4.kérdés: Milyen értékelési kritériumokat használ a tantárgyaknál, amiket oktat?

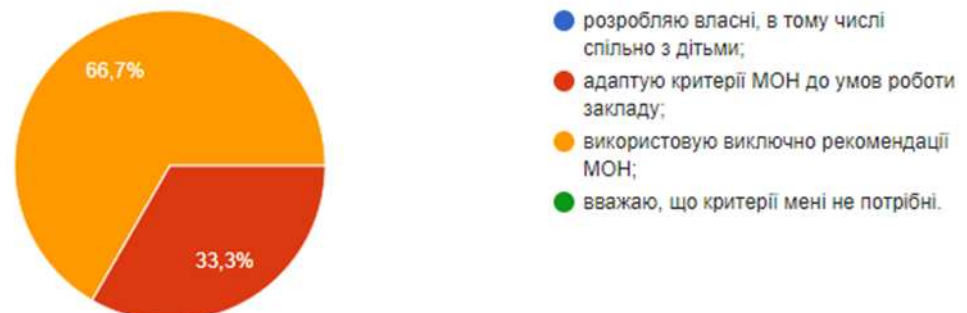
A válaszadók többsége, 14-en, az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma által kiadott ajánlásokat alkalmazza munkája során, és ezeket igazítja az intézmény munkájának feltételeihez.

19. ábra: Értékelési kritériumok használata

4.Які критерії оцінювання Ви використовуєте для предмету (предметів), які викладаєте?

21 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

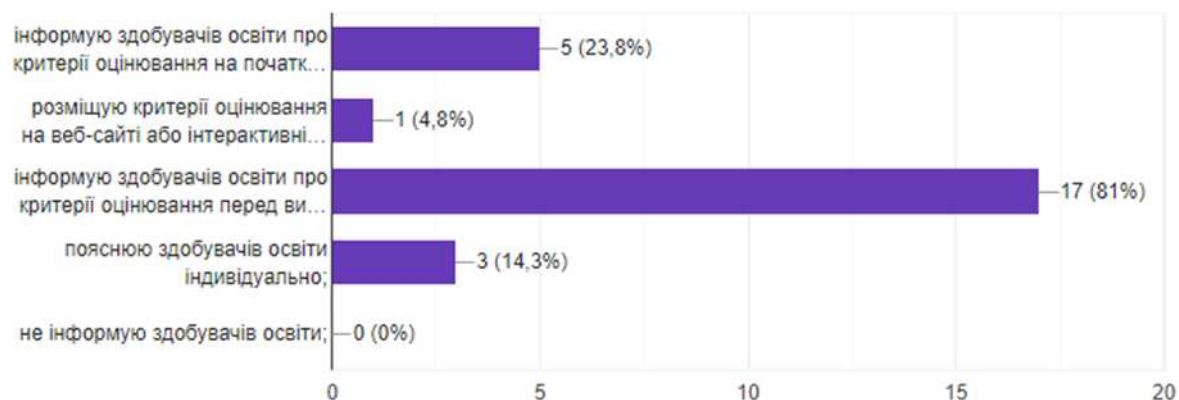
5.kérdés: Hogyan informálnak a tanulók azokról a kritériumokról, amelyek alapján Ön értékeli tanulmányi eredményeiket?

Már az alsó osztályban tanuló gyerekek is kell, hogy tudják, a tanár milyen formában és módon fogja értékelni elsajátított ismereteit egy témakörön belül, ezért legtöbben minden témakör előtt elmondják az értékelés kritériumait, öt válaszadó a tanév elején ismerteti meg ezekkel a tanulókat, három válaszadó viszont még egyénileg is ismerteti tanulóival az értékelési szempontokat.

20. ábra: A tanulók informálása

5. Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими Ви оцінюєте їх навчальні досягнення? (можна обрати кілька варіантів відповідей)

21 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

6.kérdés: Figyelemmel kíséri a tanulók személyes fejlődését? Mihez kapcsolódik ez a fejlődés?

-A tanulók személyes fejlődése megfigyelhető a szülő-pedagógus-diák együttműködésében -- véli a legtöbb válaszadó. - Függ a tanuló igyekezetétől, szülői gondoskodástól, és hogy mennyire vonja be a gyereket a közös tanulásba.

-Növekedés az előrehaladásban akkor van, ha folyamatosan javítom az elvétett hibákat, tudás szint csökkenés pedig akkor tapasztalható, ha a tanuló nem látogatja az iskolát rendszeresen, függetlenül az okoktól. – írja az egyik válaszadó. A válaszok alapján elmondhatjuk, hogy az egyéni fejlődés szorosan összefügg a szülő odafigyelésével, a gyereke segítségével. A pedagógusok nagy többsége egyetért azzal, hogy szükség van a kommunikációra a szülőkkel a gyermek előrehaladását illetően.

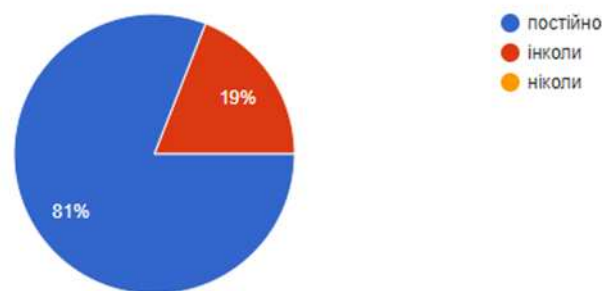
7.kérdés: Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi eredményeit?

A válaszadók közül 17 személy folyamatosan, 4 személy pedig néha kíséri figyelemmel tanulói eredményeit. A pedagógusok többségének fontos a tanulók fejlődése. Ezt csak úgy érhetik el, ha folyamatosan nyomon követik a változásokat a tanulmányi eredményekben.

21. ábra: A tanulók tanulmányi eredményeinek figyelemmel kísérése

7. Чи проводить ви моніторинг навчальних досягнень учнів?

21 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

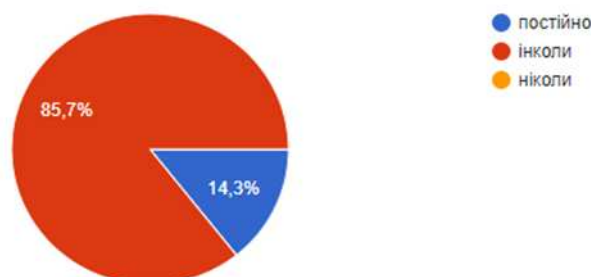
8.kérdés: Bevonja a tanulókat tanórán kívüli tevékenységekbe, versenyekbe, projektekbe, önkéntes tevékenységekbe?

A válaszadók többsége, 18 pedagógus, nem vonja be rendszeresen a gyerekeket ilyen jellegű tevékenységekbe, csak alkalomadtán. A válaszokból ennek nem ismerjük meg az okait.

22. ábra: A tanulók bevonása

8. Чи залучаєте Ви учнів до участі в позакласних заходах, олімпіадах, конкурсах, проєктах, волонтерській діяльності?

21 válasz

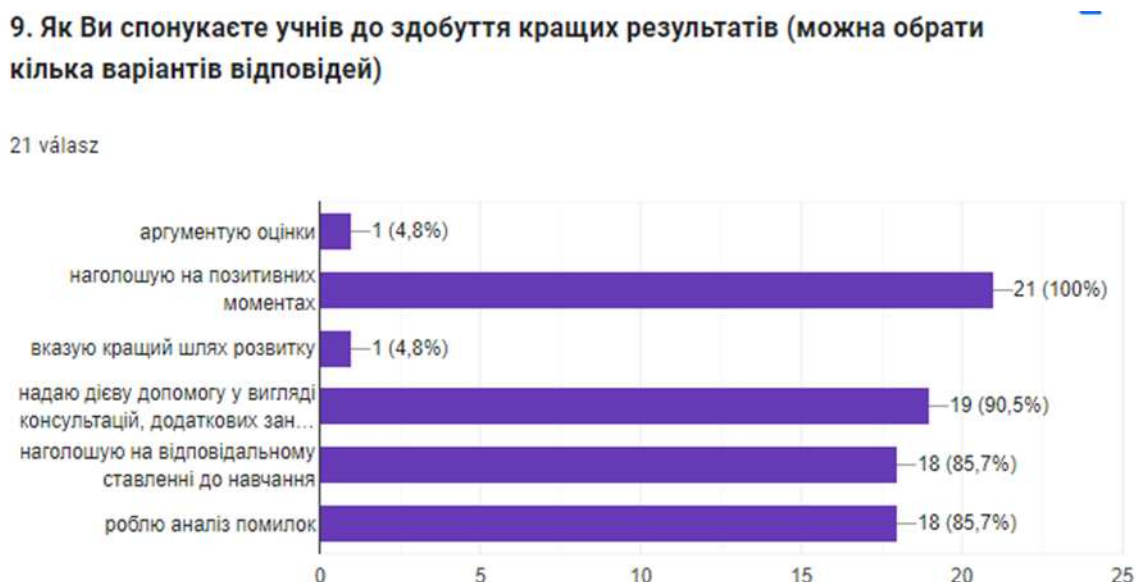

Forrás: Saját szerkesztés

9.kérdés: Hogyan ösztönzi a tanulókat a jobb eredmények elérésére?

A 4 leggyakoribb válaszok voltak: A pozitív dolgokra teszem a hangsúlyt; gyakorlati segítséget nyújtok konzultációk és foglalkozások alkalmával; a hibák elemzésével; a felelősségteljes hozzáállásra interpretálok.

23. ábra: A tanulók ösztönzése

Forrás: Saját szerkesztés

10.kérdés: Hogyan használja fel a monitoring vizsgálatok eredményeit?

5 válaszadó: *Elemezzük a tanulók fejlődését.*

1 válaszadó: *Valós képet adnak az innovációk hatékonyságáról, az oktatási intézmény fejlesztési tervének irányairól, a tanulók tudásának minőségéről stb*

1 válaszadó: *A tanulók egyéni cselekvéseinek ellenőrzése, a még ki nem alakult készségek és képességek azonosítására.*

1 válaszadó: *A monitorozás lehetővé teszi a tanuló egyéni fejlődésének megtekintését és megértését, a kreativitás diagnosztizálására szolgáló módszerbank létrehozását, a kreatív képességek nyomon követésének kialakítását, az egyén tehetségét, és konfliktusmentesen oldja meg az oktatási folyamat legfájdalmasabb kérdéseit, tájékozódni a tanulók iskolai tudásáról és a fő tárgyak tudásbeli hiányosságainak okairól.*

1 válaszadó: *Az eredmények alapján következtetéseket vonok le, és azon dolgozom, hogy legközelebb elkerüljem az oktatási folyamat során elkövetett hibákat.*

A monitoring vizsgálatok eredményeit figyelembe veszik és elemzik, pozitív hozadékait beépítik a munkájukba, a negatívakat pedig igyekeznek kijavítani és megszüntetni.

11.kérdés: Mit tesz annak érdekében, hogy megelőzze a tudományos integritás megsértését a hallgatók körében (másolás, plágium, hamisítás stb.)?

20-an választották: *Megismertetem a tanulókat a szerzői jog alapjaival és annak védelmével.*

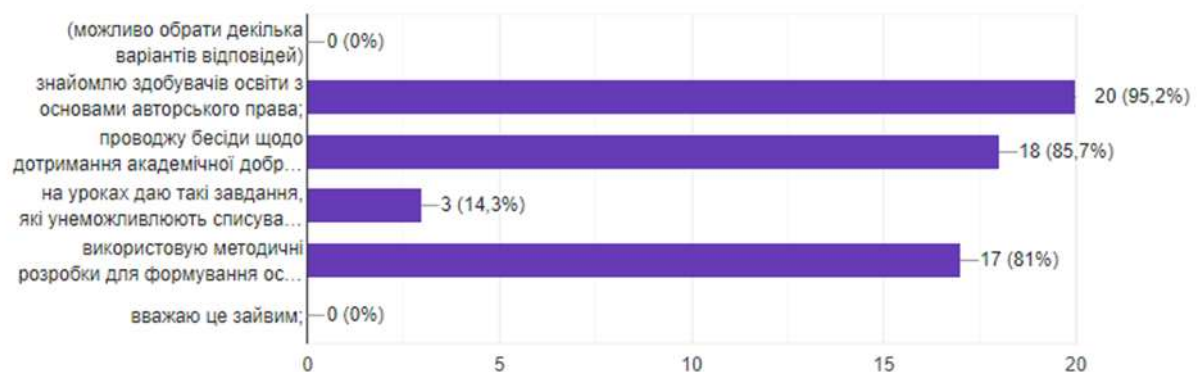
18-an választották: *Beszélgetést kezdeményezek a tudományos integritás betartásának fontosságáról.*

17-en választották: *Módszertani segédleteket alkalmazok a tudományos integritás alapjai megismerésének a kialakításához.*

24. ábra: A tudományos integritás megsértésének megelőzése

11. **Що Ви робите для того, щоб запобігати випадкам порушень академічної доброчесності серед здобувачів освіти (списування, плагіат, фальсифікація тощо)?** (можливо обрати декілька варіантів відповідей)

21 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

12.kérdés: Hogyan értékelné a kérdést: "Ismerem a formatív értékelés módszereit és eszközeit"?

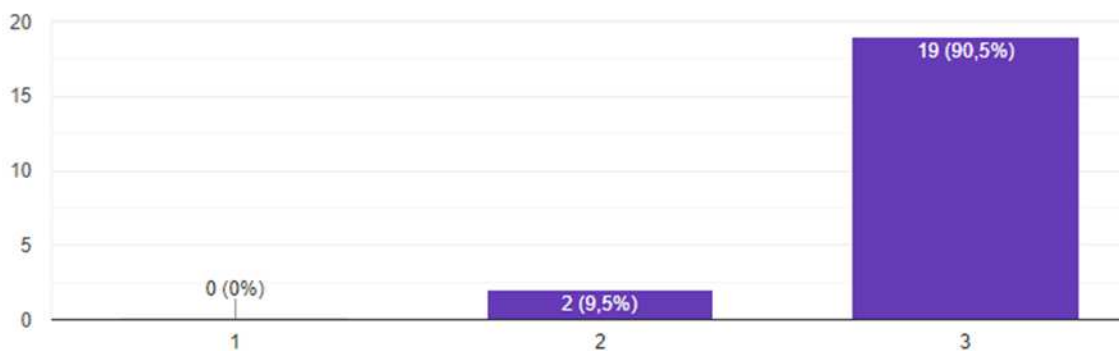
19-en vélik úgy, hogy magas szinten ismerik a formatív értékelés módszereit és eszközeit, 2-en pedig közepes szinten. Mivel a formatív értékelési rendszer, mint követelmény, a NUS koncepció elterjedésével lett elfogadott, ezért a pedagógusok számára szokatlan lehet. De

mivel a jó pedagógus alkalmazkodik a szakmai kihívásokhoz, ezért ennek az értékelési módszernek az elsajátítása és alkalmazása nem jelentett gondot.

25. ábra: A formatív értékelés módszerének ismerete

12. Як Ви оціните запитання: "Я володію методами та інструментами формувального оцінювання" (1 – низький рівень; 2 – середній рівень; 3 – високий рівень)

21 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

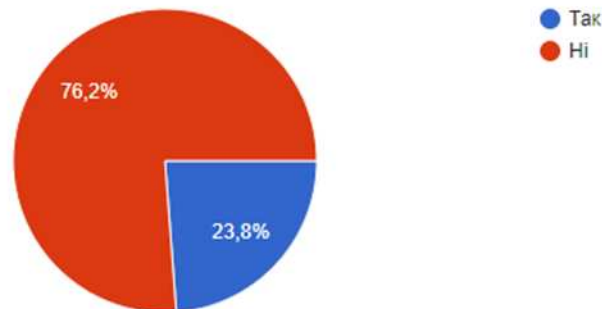
13.kérdés: Szükség van-e képzések, mesterkurzusok lebonyolítására az oktatási eredmények értékelésének különféle formáiról?

A válaszadók közül 16-an vélik úgy, hogy nincs szükség ezekre, 5-en pedig úgy, hogy tartani kellene képzéseket a témában. A magas fokú szakmai tudás megmutatkozik a válaszokban, de nem gátolhatja a további szakmai fejlődést a témában.

26. ábra: Képzések szükségessége

13. Чи є необхідність у проведенні тренінгів, майстер-класів щодо використання різних форм оцінювання навчальних досягнень?

21 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

A pedagógusok részéről beérkező válaszok alapján összegezhetjük, hogy rendszeresen figyelik, nyomon követik, értékelik a tanulók fejlődését. Részletesen megtervezik munkájukat, hogy biztosítsák a tanulók számára a megfelelő oktatási-nevelési környezetet, az egyéni megközelítést minden egyes tanuló felé. Szakmai tevékenységükben elkötelezettek, készek az egyéni fejlődésre, önértékelésre és esetleges hibák kijavítására.

4.3.2 Szülők között végzett felmérés

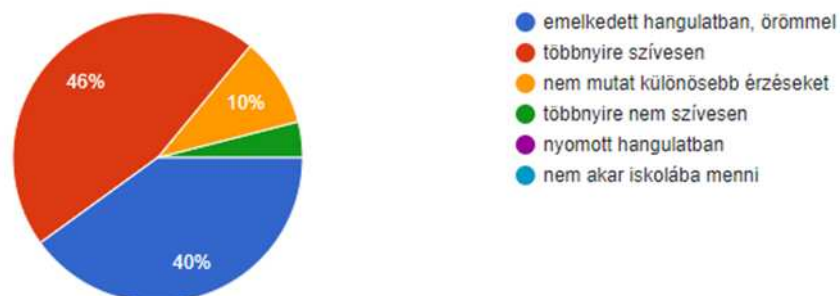
Az alsó tagozatos gyerekek szülei részéről 50 kitöltött kérdőív érkezett vissza.

1.kérdésben megkérdezzük, melyik osztályba jár a gyerek.

27. ábra: A gyereke hangulata

2. Általában milyen hangulatban megy az Ön gyereke az iskolába?

50 válasz

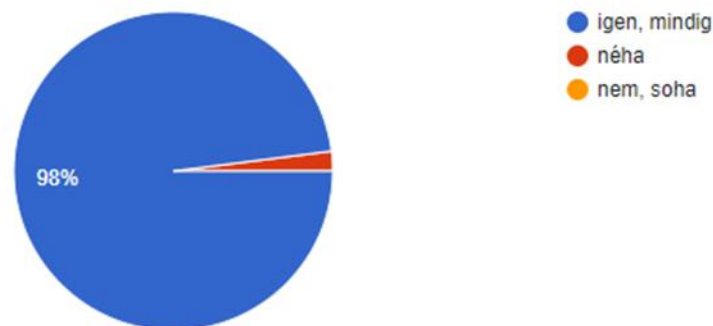
Forrás: Saját szerkesztés

20 szülő mondja, hogy jó hangulatban megy a gyereke az iskolába, 23-an azt mondják, hogy többnyire szívesen, és csak két szülő véli, hogy gyermeke nem szívesen jár az iskolába. Tehát, a gyerekek szeretnek iskolába járni.

28. ábra: A tanárok hogyan értékelik a gyereke tudását

3.A tanárok igazságosan és objektíven értékelik az Ön gyerekének tanulmányi eredményeit?

50 válasz

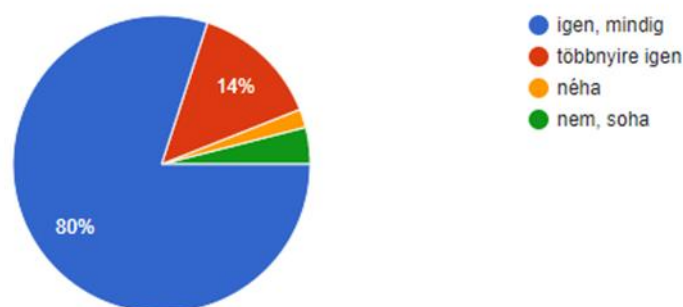
Forrás: Saját szerkesztés

Egyöntetűen állítják a szülők, hogy a tanárok igazságosan és objektíven értékelik a gyereke tudását. A bizalom a pedagógus munkája iránt megjelenik a szülők válaszaiban. Ez a jó együttműködés alapja.

29. ábra: Információ az értékelésről

4. Kap Ön információt a tanulmányi eredmények értékelésének feltételeiről, szabályairól és menetéről?

50 válasz

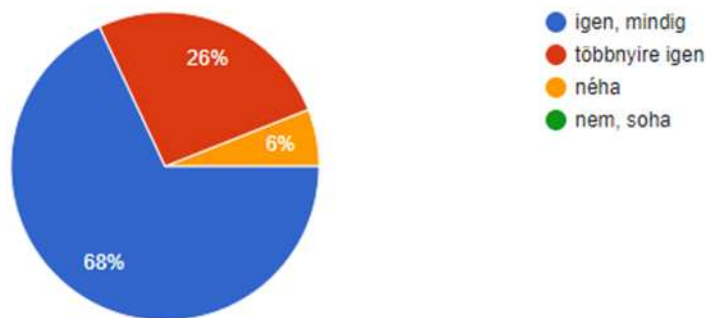
Forrás: Saját szerkesztés

A szülők közül 40-en rendszeresen kapnak információt az értékelés szabályairól, feltételeiről. A maradék 7 ember többnyire igen vagy csak néha kap információt. Az 50-ből 2 szülő pedig még soha nem kapott felvilágosítást a gyermeke tanulmányi eredményének az értékeléséről.

30. ábra: Visszajelzés a pedagógustól

5. Kap-e Ön visszajelzést az oktatási intézmény pedagógusaitól?

50 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

A válaszok alapján elmondható, hogy mindegyik szülő kap visszajelzést a pedagógusoktól a gyereke előmenetelét illetően. A rendszeres tájékoztatás egyértelműen fontos a szülőknek.

31. ábra: Elégedett-e az iskola értékelési rendszerével?

6. Meg van-e elégedve az iskola értékelési rendszerének szervezésével és átláthatóságával?

50 válasz

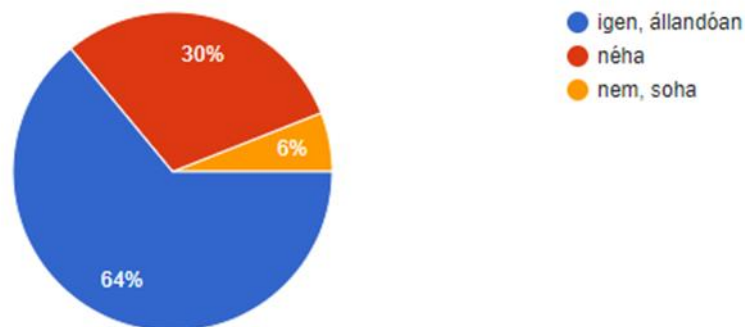
Forrás: Saját szerkesztés

Az 50 szülőből 9 részben van csak megelégedve az iskola értékelési rendszerével, 41 viszont meg van elégedve. Amíg csak egy szülő is részben van megelégedve, még van hová fejlődni az iskolának az értékelési rendszer kialakításában.

32. ábra: Bevonás órán kívüli foglalkozásokba

7. Bevonják az Ön gyermekét órán kívüli foglalkozásokba, tanulmányi versenyekbe, önkéntes tevékenységbe?

50 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

Arányok tekintetében jónak mondható, hogy a megkérdezettek közül csak 3-an mondják azt, hogy a gyermekét nem vonják be órán kívüli foglalkozásokba, versenyekbe.

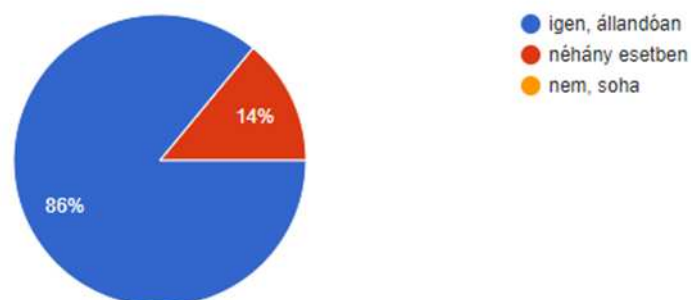
8.kérdés: Támogatja-e Ön a gyereke(i) sikereit és érdeklődését?

Egyöntetűen minden szülő kivétel nélkül támogatja a gyerekei sikereit.

33. ábra: Gyermek sikereinek támogatása

9. Részt vesz-e Ön az iskola oktatási folyamatában, és támogatja-e a partnerséget, azaz az együttműködést az iskola és a szülők között?

50 válasz

Forrás: Saját szerkesztés

A szülők nagy része, 43-an, bizony részt vesz az iskola oktatási folyamatában, és támogatja az együttműködést az iskola és szülők között. Ez a partneri viszony egyik legfontosabb alapelve, ami a Nagydobronyi Líceumban megvalósulni látszik.

10.kérdés: Ismeri-e Ön az intézmény által elfogadott magatartási szabályokat és betartja-e ezeket?

48 szülő ismeri és betartja, 2 szülő nem ismeri vagy nem tartja be a magatartási szabályokat.

11.kérdés: Megsértik-e az Ön mint oktatásban részt vevő személy jogait?

A szülők mindegyike azt állítja, hogy nem sérülnek a jogaik, mint oktatásban részt vevő személyeknek.

A megkérdezett szülők meghatározó része meg van elégedve az oktatási intézmény értékelési rendszerével, kap visszajelzést a pedagógusok részéről a gyerekek előmenetelével kapcsolatban. Maguk a szülők részt vesznek az oktatási folyamatban, nyomon követik és fontos nekik a gyerekek fejlődése és jövője.

4.3.3 4.osztályos tanulók felmérése

„A pedagógus tevékenységének értékelése” című kérdőívet 35 4. osztályos tanuló töltötte ki. Kitöltés menete: A tanulók megkapták a papír alapú kérdőívet, amit jelen esetben a kutatást végző személy felolvasott nekik, ők pedig „igen” vagy „nem” válaszokkal kitöltötték. A kérdőív anonim volt, a pedagógus személyére nem volt rákérdezve.

1. Figyelemmel hallgatom a tanító órai magyarázatát. Igen válasz: 35 Nem válasz: 0
2. Az óra alatt gyakran elkalandoznak a gondolataim. Igen: 12 Nem: 13
3. Az órán gyakran csinállok olyan dolgokat, ami nem kapcsolódik a leckéhez. Igen: 7, Nem: 28
4. A tanító az órán sok információt ad át. Igen: 35 Nem: 0
5. Szeretek a táblánál szóban felelni. Igen: 15 Nem: 20
- 6.Szeretek a helyemen felelni. Igen: 22 Nem: 13
7. Az órán gyakran másolunk a tankönyvből. Igen: 11 Nem: 24

8. A különböző felelési formák közül nekem a legjobban tetszik: Egyéni: 21 Írásbeli: 11
Csoportos: 11 (ennél a kérdésnél több válaszlehetőséget is jelölt néhány gyerek)
9. Dolgozatírásnál a legjobb tudásomat nyújtom. Igen: 34 Nem:1
10. Dolgozatírás közben soha nem másolok. (puskázok) Igen: 26 Nem: 9
11. Az órán leírtak sokat segítenek a házi feladat elkészítésénél. Igen:34 Nem: 1
12. Mindig aggódom, hogy jól fogok-e felelni a házi feladatból. Igen: 30 Nem: 5
13. Az osztályban vannak tanulók, akikhez a tanár jobban viszonyul, mint hozzám. Igen: 0
Nem: 35
14. Nagyon várom az óra kezdetét. Igen: 30 Nem: 5
15. Nagyon várom az óra végét, folyton az órát nézem. Igen: 12 Nem: 13
16. Az óra tempója nekem túlságosan gyors. Igen: 5 Nem: 30
17. Nagyon nehéz elkészítenem a házi feladatokat. Igen: 2 Nem: 33
18. Szeretek kérdéseket feltenni a tanárnak. Igen: 29 Nem: 6
19. Meg vagyok elégedve azzal, ahogy a tanár a tudásomat értékeli. Igen: 35 Nem: 0
20. Meg vagyok elégedve a jelenlegi értékelési formával, azaz, hogy szintek szerint értékelik a tudásomat (kitűnő, jó, elégséges, elégtelen). Igen: 34 Nem: 1
21. Jobban szeretném, ha a szintek helyett jegyeket kapnék, mint a felsős tanulók. Igen: 20
Nem: 15
22. Ha valamit nem értek, mindig a tanárhoz fordulok segítségért. Igen: 33 Nem: 2
23. A tanárunk szeret viccelődni, de ezzel sohasem sérti meg az emberi méltóságomat. Igen:
34 Nem: 1
24. Tudom, ha a tanár nem volt igazságos, mindig elnézést kér. Igen: 35 Nem: 0
25. Az információra, amit az órán kapok, szükségem lesz majd a jövőben. Igen: 35 Nem: 0

A tanulók válaszait összegezve elmondhatjuk, hogy a megkérdezett gyerekek szeretnek az iskolában lenni, szeretik a tanítójukat, bizalommal viseltetnek irányába, segítséget kérnek tőle, ha szükségük van útmutatásra. A tanító által megteremtett osztálytermi légkör pozitívan hat a tanulók értelmi és lelki fejlődésére. Egyik gyerek sem érzi kirekesztve magát, úgy érzik,

a tanító egyformán viszonyul hozzájuk. A 4. osztályos tanulók már tudatában vannak annak, hogy a jelenleg megszerzett tudásra szükségük lesz a jövőben. A tudásuk értékelésével kapcsolatban nem meggyőző a tanulók válasza, mivel egyik válaszban meg vannak elégedve a mostani szintek szerinti értékeléssel, a másik válaszban pedig azt szeretnék többen, ha jegyeket kapnának. Az egyéni és írásbeli felelési formák mellett a megkérdezett tanulók fele szereti a csoportos tevékenységeket. Ezzel fejleszthető a társas kompetenciájuk, az együttműködés és kommunikáció.

Kutatásunk kezdetén felállított **hipotézisek mindegyike beigazolódott** a visszaigazolások tükrében. Mind a pedagógusok, mind a szülők válaszaiból levonhatjuk a következtetést, hogy:

- a) Az oktatásban részt vevő pedagógusok elkötelezettek a tanulók tudásának objektív értékelésében.
- b) A kutatásban részt vevő szülők egyetértenek és meg vannak elégedve az iskola értékelési rendszerével.
- c) A kutatásban részt vevő tanulók pozitívan értékelik a pedagógus tevékenységét.

Összefoglalás

Munkámban a partnerségi pedagógia fontosságával foglalkozom az Új Ukrán Iskola koncepciójában. Az elvégzett munka alapján a következő következtetéseket vontam le.

A NUS koncepciójában fontos helyet kap a partnerségi pedagógia kialakítása az iskola és szülők között. Ehhez új, innovatív módszereket javasolnak a pedagógusok számára, amelyek alkalmazása mellett jobb, gyümölcsözőbb viszonyt alakíthatnak ki a szülőkkel a gyerek megfelelő testi-lelki fejlődése érdekében. A régi, hagyományos módszereket sem kell elfelejteni, mint a szülőértekezletek, családlátogatás, személyes találkozók. Ezeket lehet ötvözni új módszerekkel, lehetőségekkel.

A partnerség a pedagógiában a következő alapelveken nyugszik:

- a személyiség tisztelete
- jószándékú és pozitív hozzáállás
- bizalom a kapcsolatokban
- párbeszéd-együtműködés-kölcsönös tisztelet
- megosztott vezetés,(proaktivitás, a választás joga és felelőssége, a kapcsolatok horizontálissága)
- szociális partnerség (a felek egyenlősége, a feladatok önkéntes felvállalása,
- megállapodások teljesítésének kötelezettsége

A szülőkkel való kommunikációnak többféle típusa van, amit sorra vettem és elemeztem. A szülőkkel való munka fontos része a szülői értekezlet. Egy szülői értekezlet előkészületet igényel és vannak fő stratégiai pontok, amiket figyelembe kell venni. Az értekezletek tervezése előtt fel kell állítani a célt, amiért összehívjuk a szülőket. Le kell írni a várt eredményeket is, amiket el szeretnénk érni.

Még fontosabb az, hogy a pedagógus személyesen találkozzon a szülőkkel. Az első találkozás során át lehet beszélni fontos kérdéseket, amik által a pedagógus jobban megismeri a szülők és a gyerek igényeit, álláspontjukat az oktatásával kapcsolatban, a család körülményeit. Munkámban részletesen leírom ezen személyes találkozók előkészítését, tartalmi összefüggéseit. Nagy segítség volt számomra egy módszertani válogatás a partnerségi pedagógia témájában, amit Najda J. M. írt.

A továbbiakban arról is szót ejtettem, hogyan lehet hatékonyan és eredményesen bevonni a szülőket az oktatás folyamatába. Rájuk lehet bízni szervezési feladatokat. A szülő, nagyszülő lehet akár a tanár segédje is, ha megfelelő készségekkel rendelkezik ezen a téren. Akár foglalkozások levezetését is vállalhatja, vagy segíthet tanulmányi segédanyagok elkészítésében is.

Munkám következő részei a kutatásokról szól, amihez hipotéziseket állítottam fel. Ezeknek a hipotézisek az alátámasztása vagy megcáfolása végett végeztem összehasonlításokat, elemzéseket. Megfelelő számú alap gyűlt össze a kutatáshoz, így az elemzés időigényes volt, de egyben eredményes is.

A partnerségi pedagógia témája átfogó, fontos, aktuális. További kutatások végezhetőek még a témában, ami közelebb hozza az oktatás folyamatában részt vevők igényeit, problémáit és annak megoldásához vezető irányokat.

Felhasznált irodalom

Бех І. Д. Програма Нова Українська Школа у поступі до цінностей. Київ, 2018 (Beh I. D. „Az Új Ukrán Iskolai program az értékek előmozdításában”, Kijev, 2018)

Берека В. Є., Галас А. В. «Професійна компетентність вчителя початкових класів» Харків 2018 (Bereka V. E., Halasz A. V. „Az elemi osztályos pedagógus szakmai kompetenciája” Harkiv, 2018)

Бібік Н. М. «Порадник для вчителя» Авторський колектив Київ, 2017 (Bibik N. M. „Tanári útmutató” Szerzői kollektíva, Kijev, 2017)

Cerna, Lucie (2014): Trust: What it is and Why it Matters for Governance and Education. In OECD Education Working Papers (108), 0_1.

Epstein, Joyce L. (2001): School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools: ERIC.

Handbook of the sociology of education (2000): Springer

Hoover-Dempsey, Kathleen V.; Sandler, Howard M. (1997): Why do parents become involved in their children’s education? In Review of educational research 67 (1), pp. 3–42.

Міністерство Освіти та Науки України. Нова Українська Школа. Концептуальні Засади Реформування Середньої Школи (2016) (Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma. Új Ukrán Iskola. A középiskolai reform fogalmi elvei. Kiadva: 2016

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (letöltés: 2023.05.06.)

A „Decentralizáció” Kormányzati Híregyhöz honlapja (2016)
<https://decentralization.gov.ua/education/nova-ukrainska-shkola> (letöltés: 2023.05.06.)

Falus Iván (2004, szerk.): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

.Кравчинська Т. С.Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи

та сутність. URL (Kravcsinszka T. Sz. Partnerségi pedagógia – alapgondolatok, elvek, és a lényeg)

https://lib.iitta.gov.ua/707221/1/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf (letöltés: 2023. 05. 10.)

Imre Nóra, A szülői részvétel szerepe a tanulók iskolai pályafutásának alakulásában 2017.

Нова школа: простір освітніх можливостей Új iskola: Az oktatási lehetőségek tere (2022)

Нова Українська Школа: Порадник для вчителя Київ 2019 – Új Ukrán Iskola: Tanári útmutató Kijev 2019

Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка. Київ : Радянська

школа, 1978. 264 с. (Szuhomlinszkij V. J., Szülő pedagógia Kijev, 1978)

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ, Іванець Н. В. Журнал Шкільна родина №4(187) 2019 - A PARTNERSÉG PEDAGÓGIÁJA, MINT A MULTIKULTURÁLIS KOMPETENCIA ALAKÍTÁSÁNAK ESZKÖZE ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKBAN, Ivanec N. V. Skilna rodina folyóirat №4 (187) 2019

Uktajna Oktatási Törvénye 1. cikk 1. részének 29. és 30. pontja

Walker, Joan M. T.; Hoover-Dempsey, Kathleen V. (2008): Parent Involvement. In Thomas L. Good (Ed.): 21st Century Education: A Reference Handbook 21st century education. 2455 Teller Road, Thousand Oaks California 91320 United States: SAGE Publications, Inc, 382-391.

http://isp.poippo.pl.ua/article/view/174368/178246?fbclid=IwAR3ArEXcpue1zxCl1gaWu6oNiE_AKEmxzQINMShjXNj1MKPVXW3jE-boeAY (letöltés: 2023. 05. 11)

https://neuroharmonia.blog.hu/2022/01/04/a_21_szazadi_neveles_kihivasai (letöltés: 2023.05.07)

[«ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА: СУТНІСТЬ, ОСНОВНІ ІДЕЇ ТА ПРИНЦИПИ» | Наукова робота. Педагогіка \(vseosvita.ua\)](#)

[Перепадя О. Батьки і школа. Як це працює в Німеччині/Українська правда. Життя. – 19 липня 2017 р. URL: http://life.pravda.com.ua/society/2017/07/19/225401](#)(utolsó letöltés: 2023.05.07)

[Топол В. Кен Робінсон про співпрацю батьків і шкіл у США // НУШ. Бібліотека реформатора. URL:http://nus.org.ua/articles/ken-robinson-pro-spivpratsyu-batkiv-i-shkil-u-ssha](#) (utolsó letöltés: 2023.05.07)

<https://epa.oszk.hu/00000/00035/00085/2004-10-ta-Torgyik-Hatekony.html> (letöltés: 2023. 05. 09)

<https://www.crnlg.hu/ user/browser/File/fajlok/tanarok/Pedagogus II sztenderdek.pdf> (letöltés: 2023.05.09.)

<https://oplatforma.com.ua/article/1973-yakim-ma-buti-vchitel-novo-ukransko-shkoli> (letöltés: 2023. 05. 09.)

[Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ, Нова Українська Школа, смарт освіта, 20 червня 2019 – Az Új Ukrán Iskola honlapja \(2019\) \(letöltés 2023. 05. 11.\)](#)

https://nus.org.ua/articles/pedagogika-partnerstva-shho-tse-take-ta-yak-zrozumity-chy-vona-ye-u-shkoli/?fbclid=IwAR2ovbIJV5z76g_gfNPXoSmTuf6hw5qxKruDurx-gx5zuUecZLCwZ6xrMhk (letöltés: 2023. 05. 10.)

<https://sites.google.com/view/monitoringndliceum/f%C5%91oldal> (letöltés: 2024. 01.16.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferencia/2019/posibniki/abetka%20dlya%20directora.pdf> (letöltés: 2024. 02. 23.)

Резюме

У своїй роботі я займаюся питанням значення педагогіки партнерства в концепції Нової української школи. За результатами проведеної роботи я зробила наступні висновки. У концепції НУШ важливе місце займає розвиток педагогіки партнерства між школою та батьками. Для цього вчителям рекомендуються нові, інноваційні методи, які, застосовуючи їх, можуть створити кращі та плідніші стосунки з батьками для правильного фізичного та психічного розвитку дитини. Не можна забувати про старі, традиційні методи, такі як батьківські збори, відвідування родини, особисті зустрічі. Це можна поєднати з новими методами та можливостями. Партнерство в педагогіці базується на таких принципах:

- повага до особистості
- доброзичливе та позитивне ставлення
- довіра у стосунках
- діалог-співпраця-взаємоповага
- спільне лідерство (проактивність, право та відповідальність вибору, горизонтальність стосунків)
- соціальне партнерство (рівність сторін, добровільність виконання завдань,
- зобов'язання виконувати договори.

Є кілька видів спілкування з батьками. Їх я розібрала по черзі. Важливою частиною роботи з батьками є батьківські збори. Батьківська нарада вимагає підготовки, і є ключові стратегічні моменти, які слід розглянути. Перед плануванням зборів необхідно визначити мету, з якою ми викликаємо батьків. Ми також повинні записати очікувані результати, яких ми хочемо досягти.

Ще більш важливим є те, щоб вчитель особисто познайомився з батьками. Під час першої зустрічі можна обговорити важливі питання, через які вчитель краще дізнається про потреби батьків і дитини, їхню позицію щодо навчання та обставини сім'ї. У своїй роботі я детально описую підготовку та зміст цих особистих зустрічей. Допомогла мені в цьому методична добірка на тему педагогіки партнерства, написана Найдюю Й. М.

Далі я розповідаю про те, як батьки можуть ефективно та результативно залучатися до навчального процесу. Їм доцільно доручити організаційні завдання. Батьки можуть бути навіть помічниками вчителя, якщо мають відповідні навички в цій галузі. Вони навіть мають можливість проводити заняття або допомагати у складанні навчальних посібників.

Наступною частиною моєї роботи є дослідження, для яких я висуваю гіпотези. Щоб підтвердити або спростувати ці гіпотези, я провела порівняння та аналіз. На дослідження було зібрано достатню кількість відповідей. Аналіз виявився трудомістким, однак ефективним. Тема педагогіки партнерства є комплексною, важливою та актуальною. Дає можливість проводити подальші дослідження, які наближають потреби та проблеми учасників освітнього процесу та напрямки їх вирішення.

Melléklet

1. Kérdőív

Együttműködés a szülők és iskola között az Új Ukrán Iskolában

1. Neme:

- férfi
- nő

2. Kora:

- 30 alatt
- 30-35
- 35-40
- 40-45
- 45 felett

3. Hány éves szakmai tapasztalattal rendelkezik?

.....

4. Legmagasabb iskolai végzettsége

- Szakiskola/szakmunkásképző
- Szakgimnázium
- Főiskola/egyetem bachelor szintű végzettség
- Főiskola/egyetem specialist szintű végzettség
- Főiskola/egyetem mester szintű végzettség
- Doktori fokozat

5. Jelenleg milyen osztályban tanít?

- 1. osztály
- 2. osztály
- 3. osztály
- 4. osztály

6. Hány tanuló jár az osztályba?

.....

7. Mennyire tartja eredményesnek a NUS bevezetését?

Nem tartom eredményesnek

- 1
- 2
- 3

- 4
- 5

Egyértelműen eredményesnek tartom

8. Ön szerint mik a NUS előnyei, pozitívumai a szülőkkel való kapcsolattartás szemszögéből?
- Mélyebb kapcsolat kialakítására ad lehetőséget pedagógus és szülő között
  - Együttműködésre biztat a gyermek fejlődésével kapcsolatban
  - Őszinte bizalmi kapcsolat kialakítására ösztönöz
  - Nem tapasztalok különbséget
  - egyéb
9. A partnerségi pedagógia alapja a tanár, a tanuló és a szülő közötti kommunikáció, együttműködés. Mennyire tartja fontosnak a munkája során ezt a fajta együttműködést?
- Nagyon fontos
  - Fontos
  - Kevésbé fontos
  - Egyáltalán nem fontos
10. Hogyan alakíthatunk ki jó együttműködést pedagógus és szülő között? (Több választ is kijelölhet!)
- Iskolán kívüli kötetlen beszélgetések formájában
  - Gyakoribb szülőértekezletek
  - Iskolán belüli közös programok
  - Közös kézműves foglalkozások
  - Közös kirándulások
  - Nem szükséges
  - Elég a szülőértekezlet
11. Hány alkalommal tart Ön közös szülői értekezletet egy tanév folyamán?
- Nem tartok egyet sem
  - Egyszer a tanév folyamán
  - Félévente egyet
  - Félévente kettőt
  - Igény szerint

12. Szokott-e, és van-e rá igény, hogy egyéni találkozót, megbeszélést tartson a szülőkkel?
- Igen
  - Nem
  - Volt rá precedens
  - Több alkalommal is
13. Hogyan valósítja meg a szülőkkel való személyes találkozókat, megbeszéléseket? (Több választ is kijelölhet!)
- Sehogyan sem
  - Családlátogatás formájában
  - Telefonon keresztül
  - Különböző médiafelületeken keresztül
  - A tanintézményen belül
14. Fontosnak tartja-e a családlátogatást?
- Igen
  - Nem
15. Szokott-e alkalmazni családlátogatást?
- Igen
  - Nem
16. Ha igen, milyen alkalommal?
- .....
17. Részt vesznek-e az osztályában tanuló gyerekek szülei az iskola mindennapjaiban?
- Igen
  - Nem
  - Változó
18. Ha igen, hogyan vesznek részt?
- .....
19. Milyen formában vonja be Ön a szülőket az osztály életébe? (Több választ is kijelölhet!)
- Információs szinten
  - Programok szervezésében és lebonyolításában
  - Különböző foglalkozások levezetésében
  - Tanulmányi segédanyagok elkészítésében
20. Miért tartja fontosnak a szülőkkel való együttműködést?

.....
21. Véleménye szerint hogyan lehetne ösztönözni a szülőket az aktívabb, hatékonyabb együttműködésre?
.....

22. Meg van-e elégedve a szülőkkal való partneri viszonyal jelen állás szerint?

- Igen, teljes mértékben meg vagyok elégedve
- Lehetne jobb is a viszonyom
- Nem vagyok egyáltalán megelégedve

23. Van-e lehetősége a szülőknek véleménynyilvánításra?

- Igen
- Nem

24. Ha igen, milyen formában?

- Üzenőláda
- Szóban közlés
- Szülői tanácson keresztül
- Online felületeken keresztül

25. A háború kitörésével vannak-e olyan gyerekek, akik online vesznek részt a tanulásban?

- Igen
- Nem

26. Ha igen, milyen formában tartja ezen gyerekek szüleivel a kapcsolatot?

- Nem tartom
- Közösségi oldalakon
- Rendszeres videohívás segítségével
- Email segítségével

27. Ön szerint kitől függ a jó partnerségi viszony kialakítása?

- Elsősorban az iskola vezetésétől
- Elsősorban a tanártól
- Elsősorban a szülőtől
- Mindháromtól egyenlő arányban

Köszönöm szépen a felmérésben való részvételét! További sikereket kívánok a munkájához!

2. Kérdőív

Kérdőív szülők részére önértékelés „Az oktatásban részt vevők értékelési rendszere” irányában

1. Az Ön gyereke milyen (hányadik) osztályban tanul?

.....

2. Általában milyen hangulatban megy az Ön gyereke az iskolába?

- emelkedett hangulatban, örömmel
- többnyire szívesen
- nem mutat különösebb érzéseket
- többnyire nem szívesen
- nyomott hangulatban
- nem akar iskolába menni

3. A tanárok igazságosan és objektíven értékelik az Ön gyerekének tanulmányi eredményeit?

- igen, mindig
- néha
- nem, soha

4. Kap Ön információt a tanulmányi eredmények értékelésének feltételeiről, szabályairól és menetéről?

- igen, mindig
- többnyire igen
- néha
- nem, soha

5. Kap-e Ön visszajelzést az oktatási intézmény pedagógusaitól?

- igen, mindig
- többnyire igen
- néha
- nem, soha

6. Meg van-e elégedve az iskola értékelési rendszerének szervezésével és átláthatóságával?

- igen, meg vagyok elégedve
- részben vagyok megelégedve
- nem vagyok megelégedve
- nem vették figyelembe a jelzésemet (ajánlásomat)

- nem volt visszajelzésem (ajánlásom)

7. Bevonják az Ön gyermekét órán kívüli foglalkozásokba, tanulmányi versenyekbe, önkéntes tevékenységbe?

- igen, állandóan
- néha
- nem, soha

8. Támogatja-e Ön a gyereke(i) sikereit és érdeklődését?

- igen, állandóan
- néha
- nem, soha

9. Részt vesz-e Ön az iskola oktatási folyamatában, és támogatja-e a partnerséget, azaz az együttműködést az iskola és a szülők között?

- igen, állandóan
- néhány esetben
- nem, soha

10. Ismeri-e Ön az intézmény által elfogadott magatartási szabályokat és betartja-e ezeket?

- ismerem és betartom
- ismerem, de nem tartom be
- nem vagyok elégedett a magatartási szabályokkal a gyerekek jogainak megsértése miatt
- semmit nem tudok ezekről a magatartási szabályokról

11. Megsértik-e az Ön mint oktatásban részt vevő személy jogait?

- nem sérülnek a jogaim
- néha sérülnek, de megoldódnak
- néha sérülnek, de nem oldódnak meg
- folyamatosan sérülnek

12. Ha sérülnek a jogai, írja le miben nyilvánul meg?

.....

3. Kérdőív

Kérdőív tanulók részére: „A pedagógus tevékenységének értékelése”.

Mindegyik kérdésre adj „Igen” vagy „Nem” választ!

1. Figyelemmel hallgatom a tanító órai magyarázatát. _____
2. Az óra alatt gyakran elkalandoznak a gondolataim. _____
3. Az órán gyakran csinállok olyan dolgokat, ami nem kapcsolódik a leckéhez. _____
4. A tanító az órán sok információt ad át. _____
5. Szeretek a táblánál szóban felelni. _____
6. Szeretek a helyemen felelni. _____
7. Az órán gyakran másolunk a tankönyvből. _____
8. A különböző felelési formák közül nekem a legjobban tetszik:
  - o Egyéni felelés
  - o Írásbeli felelés
  - o Kiscsoportos munka
9. Dolgozatírásnál a legjobb tudásomat nyújtom. _____
10. Dolgozatírás közben soha nem másolok. (puskázok) _____
11. Az órán leírtak sokat segítenek a házi feladat elkészítésénél. _____
12. Mindig aggódom, hogy jól fogok-e felelni a házi feladatból. _____
13. Az osztályban vannak tanulók, akikhez a tanár jobban viszonyul, mint hozzám.
_____
14. Nagyon várom az óra kezdetét. _____
15. Nagyon várom az óra végét, folyton az órát nézem. _____
16. Az óra tempója nekem túlságosan gyors. _____
17. Nagyon nehéz elkészítenem a házi feladatokat. _____
18. Szeretek kérdéseket feltenni a tanárnak. _____
19. Meg vagyok elégedve azzal, ahogy a tanár a tudásomat értékeli. _____
20. Meg vagyok elégedve a jelenlegi értékelési formával, azaz, hogy szintek szerint értékelik a tudásomat (kitűnő, jó, elégséges, elégtelen). _____
21. Jobban szeretném, ha a szintek helyett jegyeket kapnék, mint a felsős tanulók.
_____
22. Ha valamit nem értek, mindig a tanárhoz fordulok segítségért. _____
23. A tanárunk szeret viccelődni, de ezzel sohasem sérti meg az emberi méltóságomat.
_____
24. Tudom, ha a tanár nem volt igazságos, mindig elnézést kér. _____
25. Az információra, amit az órán kapok, szükségem lesz majd a jövőben.

Ábrák jegyzéke

1. ábra A megkérdezettek munkatapasztalata.....	29
2. ábra Legmagasabb iskolai végzettség.....	29
3. ábra A megkérdezettek melyik osztályban oktatnak.....	30
4. ábra Osztálylétszám.....	30
5. ábra Mennyire eredményes a pedagógusok szerint a NUS koncepció.....	31
6. ábra A NUS előnyei, pozitívumai a szülőkkel való kapcsolattartás szemszögéből.....	31
7. ábra Mennyire fontos az együttműködés szülő-pedagógus között.....	32
8. ábra Hogyan alakíthatunk ki jó együttműködést pedagógus és szülő között.....	32
9. ábra A szülőkkel való találkozás megvalósításának formái.....	32
10. ábra Részt vesznek-e a szülők az iskola mindennapjaiban.....	34
11. ábra Meg van-e elégedve a szülőkkel való partneri viszonytal jelen állás szerint?.....	35
12. ábra Legmagasabb iskolai végzettség.....	36
13. ábra Szülők életkora.....	36
14. ábra Igényel-e több személyes találkozót a tanítónővel?.....	37
15. ábra Fontosnak tartja-e a családlátogatást a pedagógus részéről?.....	37
16. ábra A jó együttműködés szülő és pedagógus formái.....	38
17. ábra Milyen formában kapcsolódik be Ön az osztály életébe?.....	38
18. ábra Értékelési formák használata	46
19. ábra Értékelési kritériumok használata	46
20. ábra A tanulók informálása	47
21. ábra A tanulók tanulmányi eredményeinek figyelemmel kísérése	48
22. ábra A tanulók bevonása	48
23. ábra A tanulók ösztönzése	49
24. ábra A tudományos integritás megsértésének megelőzése	50
25. ábra A formatív értékelés módszerének ismerete	51
26. ábra Képzések szükségessége	52
27. ábra A gyerekek hangulata	52
28. ábra A tanárok hogyan értékelik a gyerekek tudását	53
29. ábra Információ az értékelésről	53
30. ábra Visszajelzés a pedagógustól	54
31. ábra Elégedett-e az iskola értékelési rendszerével?	54
32. ábra Bevonás órán kívüli foglalkozásokba.....	55

33. ábra Gyermek sikereinek támogatása 55

Звіт про перевірку схожості тексту Oxsico

Назва документа:

Szanyi Tímea szakdolgozat.pdf

Ким подано:

Greba Ildikó

Дата перевірки:

2024-05-27 12:03:05

Дата звіту:

2024-05-27 15:20:36

Ким перевірено:

I + U + DB + P + DOI

Кількість сторінок:

61

Кількість слів:

13344

Схожість 7%	Збіг: 44 джерела	Вилучено: 0 джерела
Інтернет: 6 джерела	DOI: 0 джерела	База даних: 0 джерела
Перефразовування 1%	Кількість: 34 джерела	Перефразовано: 274 слова
Цитування 6%	Цитування: 77	Всього використано слів:
Включення 2%	Кількість: 20 включення	3003 Всього використано слів: 742
Питання 0%	Замінені символи: 0	Інший сценарій: 1 слова